

BOGO LJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom vsa-
:: kega mesca ::
Tiska Katol. Tiskarna
:: v Ljubljani ::

Stane:
za celo leto K 2.—; za
Nemčijo K 2.50; za Ame-
riko in vse ostale zuna-
:: nje kraje K 3.— ::

Spisi in dopisi se po-
: šiljajo uredništvu, :
narocnina in darovi
pa upravništvu „Bo-
goljuba“ v Ljubljani

Spisi se morajo poslati
do 10., dopisi do 15. prej-
:: šnjega mesca ::

Koledar za november 1916.

Namen molitve za november, določen od sv. Očeta:

Verne duše v vicah.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve za vsak dan so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
			ljubl. škof.	lavant. škof.
1 Sreda	Vsi svetniki	Milost srečne smrti	Bela peč	Sromlje Kapela p. Br. Artiče
2 Četrtek	Vernih d. dan	Verne duše v vicah	Ljublj. hiraln.	
3 Petek	Viktorin	V vojski umrli sorodniki	Ustje	
4 Sobota	Karel B.	Naši škofje in duhovniki. Milan	Col	
5 Nedelja	Vitalij	Vsi, kateri trpijo krivice	Črni vrh n. P.	Koprivnica Zabukovje Zdole Sl. Bistrica D. M. 7 žalosti Sv. Martin
6 Poned.	Lenart	Ugodno vreme	Kropa	
7 Torek	Engelbert	Dar dobrega sveta vsem predstoj.	Jesenice	
8 Sreda	Deodat	Konec vojske in vseh sovraštev	Novomesto	
9 Četrtek	Božidar	Ponižanje sovražnikov sv. k. Cerkve	Loški potok	D. M. 7 žalosti Sv. Martin
10 Petek	Andrej Av.	Obrekovavci in lažnivci	Sostro	
11 Sobota	Martin škof	Solska mladina; učitelji in učitelj.	Dol	
12 Nedelja	Martin papež	Duh prave pobožnosti	Šmartno p. Kr.	G. Polskava D. Polskava Češnjevce Majšberg Makole
13 Poned.	Stanislav K.	Redovniški naraščaj; Poljsko	Podlipa	
14 Torek	Jozafat škof	Razkolniki	Šmartno p. L.	
15 Sreda	Leopold	Avstrija	Moravče	
16 Četrtek	Otmár	Družbe treznosti; pijanci in pijan.	Bled	Majšberg Makole
17 Petek	Gregor škof	Katoliški in nasprotni učenjaki	Srednja vas	
18 Sobota	Evgen	Žalostni in malodušni	Mengeš	
19 Nedelja	Elizabeta	Avstrijska cesarska hiša	Ljublj. Josef.	Poljčane La. orje Studenice Tinje
20 Poned.	Feliks	Nagle in neprev. smrti reši nas o G.	Šmartno p. Š. g.	
21 Torek	Darov. B. D. M.	Marijine družbe in ženski zavodi	Hrenovce	
22 Sreda	Cecilija	Cerkveno petje in orglarske šole	Spod. Tuhinj	
23 Četrtek	Klemen	Rimska cerkev in glagoljaši	Bukovšice	Sv. Venceslav Sv. Magd. v M. Sv. Jožef v M.
24 Petek	Janez od K.	Dar potrpežljivosti	Ziri	
25 Sobota	Katarina	Modrosi. vede in prava žen. izobr.	Sv. Katarina T.	
26 Nedelja	Konrad	Begunske sirote	Rova	
27 Poned.	Virgil	Duhovni pastirji; Koroško	Zapoge	Sv. Venceslav Sv. Magd. v M. Sv. Jožef v M.
28 Torek	Eberhard	Hišni gospodarji in njih podložni	Litija	
29 Sreda	Saturnin	Bravci Bogoljuba	Studeno	
30 Četrtek	Andrej ap.	Tržaški škof. Vsi v novemb. umrli	Vače	

Odpustki

za mesec november 1916.

I. Odpustki celega mesca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobe:

1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen;
2. popolni odpustek poljuben dan v mescu, če prejmejo svete zakramente, obiščejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca novembra.

1. Sreda. Praznik vseh svetnikov. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v larni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožnovenske bratovščine; d) udom bratovščine presv. Srca Je-

zusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Ta dan opoldne počenši in cel naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki so prejeli svete zakramente, tolikokrat dobiti popolni odpustek, kolikokrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in molijo po namenu sv. očeta. Vse odpustke morejo obrniti v prid dušam v vicah. Molitve se lahko opravijo v vsaki cerkvi, tudi na podružnici. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. oktobra dalje, sv. obhajilo pa se mora prejeti ali 1. ali pa 2. novembra.

2. Četrtek, prvi v mescu. Vseh vernih duš dan. Popolni odpustek: a) udom bratovščine za duše v vicah; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa dvakrat pod istimi pogoji kakor včeraj; c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor včeraj; d) udom rožnovenske bratovščine danes

Kaj pa prihodnje leto?

Vojska je. Draginja je. Podražilo se je vse; ne samo, kar se rabi za življenje: usnje, žito, olje in mast, ampak tudi vse to, kar se rabi za tisk: popir, tiskarska barva itd. In sicer popir vsaj za polovico, barva celo za štirikrat toliko kakor prej.

Mnogi listi so se zaradi tega morali ali zmanjšati ali pa naročnino povišati. — »Bogoljub«, ki se doslej ni niti zmanjšal niti povišal naročnine, je letos, kar se tiče denarja, pod ničlo, to je: ima zgubo. Eno leto se zguba že prenese, trajno se pa ne more. Zato je zdaj tudi za njega prišla neprijetna dolžnost: ali obseg zmanjšati ali naročnino povišati.

Preden se za eno ali za drugo odločimo, se obrnemo do dragih naročnikov, da nam povedo svoje mnenje, kaj jim je ljubše.

Prijetno ni ne eno ne drugo. List zmanjšati? Že zdaj je vedna zadrega za prostor. Če število strani skrbimo, bo še težje vsem ustreči. Že zdaj so nekateri hudi, ko jim ni mogoče v vsem ustreči; kako težko jim bo šele pozneje! — Naročnino povišati? To je vprašanje, kako bo to naročnikom všeč. Nekaterim go-

tovo; že lani so vpraševali, zakaj cena »Bogoljuba« ne poskoči, ko je vse dražje. Če so pa vsi tega mnenja, je pa vprašanje. »Bogoljub« je pri tej velikosti tudi vreden 3 krone. Če pogledate druge liste te vrste, tudi nemške, ki imajo po več naročnikov, boste videli, da nobeden pri tem obsegu ni tako poceni kakor »Bogoljub«. Denarja imajo ljudje tudi večinoma več kakor prej. Ali znano je, kako nekateri ravno pri takih rečeh, kakor je dober časnik, vsako kronico težko občutijo, kako tehtajo in cincajo: ali bi jo dodali ali bi je ne. Seveda morebiti med naročniki »Bogoljuba« ni takih...

Zato želimo izvedeti, kako večina naročnikov misli in želi, da naj bi se ukrenilo. Tega bi ne bilo želeli, da bi število padlo, vsaj znatno ne. Zdaj, ko smo srečno prispeli do 30.000 naročnikov, bi ne bilo prijetno, s te višave pasti doli v globočino...

V prihodnji številki se bo naznanila končna odločitev. Prej naj se pa naročnina nikar ne pošilja. Medtem pa kako sporočite svoje misli glede tega.

Upamo, da se bomo že sporazumeli.

Junaško dejanje ljubezni do duš v vicah.

Zadnje čase vam »Bogoljub« večkrat priporoča moliti za umirajoče kakor za umrle. Zakaj? Zato ker moliti za umrle, to je za duše v vicah, slišite velikokrat priporočati, za umirajoče pa prav redkokrat. In vendar so umirajoči, ki so v nevarnosti večne pogube, še bolj potrebni molitve, kakor duše, ki so že varne pred peklenskimi ognjem.

Toda če se vam priporoča kar najgorečnejše moliti za umirajoče, zaradi tega duše v vicah ne smejo biti nič na škodi. Eno je treba storiti, drugega pa ne opustiti! Tudi dušam rajnih moramo pomagati, kar največ moremo!

Danes vas želi »Bogoljub« seznaniti s pobožnim dejanjem, s katerim je mogoče dušam v vicah prav posebno veliko pomagati.

»Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje,« pravi božji Zveličar. Ta blagor pa nam prav posebno velja tedaj, če izkazujemo usmiljenje do vernih duš v vicah. Sv. Frančišek Saleski je večkrat rekel: »V delu usmiljenja do vernih duš so obsežena vsa duhovna in telesna dela usmiljenja.«

Usmiljenje pa moremo dušam v vicah prav posebno skazati s tem, da jim darujemo vse naše molitve in vsa naša dobra dela, ali kakor se navadno pravi: da storimo junaško dejanje ljubezni do vernih duš.

V čem obstoji to junaško dejanje?

Kdor daruje vse svoje molitve in dobra dela, da, celo vsa dobra dela, ki jih zanj drugi opravijo v njegovem življenju in po njegovi smrti, stori junaško dejanje.

Če pravimo: Vse molitve in vsa druga dobra dela darujemo dušam v vicah, je treba vedeti, da ne damo dušam v vicah vse vrednosti dobrega dela, ampak le **zadostilno** vrednost. Vsako dobro delo namreč, ki ga storimo v stanu posvečujoče mi-

losti, nam prinaša čveterno različno vrednost.

Prvič: hvalno in častilno vrednost. Z vsakim dobrim delom namreč poveljujemo Boža in s tem njemu samemu, Jezusu Kristusu, njegovi presv. Materi in vsem svetnikom napravljamo posebno radost in veselje. To je pri dobrem delu najiminitnejša stran; je pa tudi tako zelo na osebo, ki izvršuje dobro delo, navezano, da se to ne more nikomur drugemu odstopiti, ne živemu in ne mrtvemu.

Druge vrednost pri dobrem delu je, da se nam pomnoži posvečujoča milost in s tem ljubezen do Boža ter poveča nebeška slava. To predvsem navadno imenujemo »zaslužnje«. Tudi tega ne moremo nikdar nikomur podariti, ampak ostane vedno naše. Samo Kristus nam je mogel svoje zaslužnje nakloniti, ker je božja milost in večno življenje njegova lastnina in ker tega sam ne potrebuje. Vsak drug človek pa posvečujočo milost božjo, ljubezen do Boža in nebeško slavo potrebuje tako zelo, da te vrednosti svojih dobrih del ne more nikomur odstopiti.

Tretja vrednost je **prosilna**: Z dobrimi deli si izprosimo in zaslužimo mnogo milosti za dušo in telo, ali za samega sebe ali pa za svojega bližnjika, ki je še pri življenju. Tako n. pr. milost, da se utrdimo v dobrem, pomoč v skušnjavah, prirastek čednosti, dušno tolažbo, telesno zdravje, časni blagor, odvrnitev hudega, spreobrnjenje grešnikov, povišanje sv. Cerkve itd. Tudi te vrednosti ne moremo darovati vernim dušam, ker tega nič več ne potrebujejo.

Četrta vrednost je pa **zadostilna**, to je: z vsakim dobrim delom tudi zadostujemo za časne kazni, ki smo jih za grehe zaslužili. Samo zadostilna vrednost naših dobrih del nam ni tako nujno potrebna, da bi je ne mogli odstopiti dušam v vicah, ki trpé grozne bole-

čine, ne da bi si same mogle kaj pomagati. — Če torej večkrat beremo, da so svetniki vsa svoja dobra dela in zasluženja prepustili dušam v vicah, se s tem misli le ta zadnja vrednost. — Da, tudi zadostilne vrednosti vseh dobrih del, ki jih drugi za nas darujejo, moremo odstopiti dušam v vicah. — Tako je storil P. Ferdinand Monroy. Pred svojo smrtjo je daroval dušam v vicah vse svete maše, ki se bodo zanj brale po njegovi smrti po vsej deželi.

Kmalu so pobožni ljudje začeli posnemati ta lepi zgled velikodušne ljubezni. Mnogi so se celo zavezali z obljubo (seveda ne pod grehom, torej bolje rečeno le s trdnim sklepom), da darujejo dušam v vicah vsa dobra dela, lastna in kar jih jim drugi darujejo sedaj v življenju in po smrti.

Zakaj se to imenuje junaško dejanje? Zato, ker je to nekaj velikodušnega, nekaj težkega, k čemur je treba nekega dušnega junaštva: vse, kar je mojega in bi meni samemu prav prišlo, oddati drugim. To je velika žrtev. — Seveda bomo pozneje spoznali, da kdor je zmožen takega junaštva, nazadnje vendar sam ni na škodi, ampak le na dobičku.

To blágo delo je papež Benedikt XIII. l. 1728. odobril; obdaroval ga je z mnogimi odpustki v prid dušam v vicah. Tudi poznejši papeži so to veliko dušno dejanje tople priporočali.

Da moremo biti deležni odpustkov, ki so podeljeni za junaško dejanje, ni treba, da bi se morali kam vpisati, kakor n. pr. če pristopimo h kaki bratovščini. Zado- stuje, da vernik sam pri sebi resnično hoče pridružiti se tej pobožni vaji v smislu sv. Cerkve. Tudi ni za ta trden sklep (ali obljubo, ki pa ne veže pod grehom) predpisana nobena molitev. Zado- stuje, kakor že rečeno, trdna volja in sklep, da se zavežemo (ne pod grehom) to dejanje ljubezni izvrševati. — Priporoča se, da darujemo vsa dobra dela dušam v vicah po Mariji, to je, da nji prepustimo, naj ona podeli naše zasluženje, kateri duši

hoče. Ona bo pač najbolj modro in prav delila.

Poslužimo se lahko za junaško ljube- zen te-le molitvice:

»Nebeški Oče! Z Jezusovim in Mariji- nim zasluženjem združujem in tebi daru- jem za uboge duše v vicah vsa zadostilna dela vsega mojega življenja, vse odpustke, ki jih morem dobiti, in vsa dela, ki jih bodo drugi zame darovali. — Darujem Ti vse po rokah prečiste Device Marije, naj ona to obrne v prid tistim dušam, ki jih po svoji modrosti in materinski ljubezni želi najprej rešiti. — Sprejmi, o Bog, to moje daritev za uboge duše, meni pa daj milost, da bom živel in umrl v tvoji ljubezni. Amen.«

Zadostuje, da se ta sklep napravi e- n- k- r- a- t- z- a- v- s- e- l- e- j.

Dobro pa je vendar, da sklep juna- škega dejanja večkrat p- o- n- o- v- i- m- o. Za to je ravno navedena molitvica pripravna. V Italiji je med verniki ta molitvica zelo razširjena. Tako se verniki vedno spomi- njajo svojega sklepa in s tem v njih tudi raste vedno bolj ljubezen do vernih duš.

Vsi, ki to obljubo (to je trden sklep) store ali jo hočejo storiti, naj skrbе, da bodo v stanu posvečujoče milosti božje, ker sicer so revnejši kot uboge duše same. Tudi naj skušajo vsako delo z vedno večjo gorečnostjo za čast božjo izvrševati in od dne do dne v ljubezni božji rasti: tako bo- do njih dobra dela imela večjo moč poma- gati dušam v vicah.

Odpustki, ki so za to podeljeni, so:

1. Vsak vernik prejme popolni odpu- stek za duše v vicah, kolikorkrat prejme sv. obhajilo, obišče kako cerkev in moli v papežev namen.

2. Papež Pij IX. je dovolil vsem tistim, ki iz upravičenega vzroka ne morejo pre- jeti sv. obhajila, popolni odpustek, (ki bi ga dobili, kolikorkrat bi prejeli sv. obha- jilo,) samo da opravijo kako drugo dobro delo, ki ga jim je za to od škofa poobla- ščen duhovnik naložil in da obiščejo cer- kev ali javno kapelo in ondi molijo moli- tev za odpustke.

3. Popolni odpustek vsak ponedeljek (ponedeljek je posebno posvečen dušam v vica), če gre k sv. maši. V ponedeljkih torej posebno darujte sv. maše za rajne.

4. Papež Pij IX. je odredil, da morejo prejeti popolni odpustek vsi oni verniki, ki so iz zadostnega razloga zadržani (n. pr. stari ljudje, bolniki, delavci, najemniki, kmetje itd.) biti pri sv. maši v ponedeljek,

samo da obiščejo cerkev in molijo molitev za odpustke.

5. Vsi odpustki, tudi taki, ki jih drugi ljudje morejo prejeti le zase, se obrnejo za duše v vica.

6. Duhovnik ima vsak dan pravico privilegiranega oltarja, to je, v sv. daritvi more nakloniti popolni odpustek tisti duši, za katero mašuje.

Umiramo...

Umiramo! — Toda kako? — Težko!...

Že doma na smrtni postelji, ko klečijo okrog nas naši dragi z rožnim vencem v rokah in molijo za nas molitve za umirajoče; ko stoji ob naši strani duhovnik, ki nam je podelil svetstva¹ za umirajoče, nas spovedal, nam podelil sv. popotnico, sv. poslednje olje, papežev blagoslov; ko naša onemogla roka trdno oklepa sv. križ — vendar, kako je težko slišati: »Odpotuj, krščanska duša!« ...

Ko ob tihih večerih zatulijo topovi svojo divjo pesem, jo še celo v Ljubljani ujame vajeno uho. V duši pa odmeva: Umiramo! ... Toda kako? ... Umiramo — pa nimamo časa misliti na smrt! Namestu družbe naših dragih — sovražniki pred nami, namestu molitve — moritev, kletev, črt in srd! Roka oklepa puško, mesto rožni-venških jagod drsijo ostre patrone in srca drhtijo. »Kdaj si bil zadnjič pri spovedi?« Nimam časa ne misliti na to, ne odgovoriti! — Ali ste prevideni? Preskrbljeni za

smrt? — Grobovi odprti, pa se nihče ne pripravlja na smrt!

Neki pobožen gospod je pogosto molil sv. križev pot. Tretja postaja: Jezus pade prvič pod križem ... Usmili se, o Gospod, tistih nesrečnih duš, ki prvič padejo v smrtni greh: svetišče božje, prvič oskrnjeno! — Deveta postaja: Jezus pade tretjič pod križem ... Usmili se, o Gospod, tistih nesrečnih duš, ki padejo zadnjič! ... Da bi vsaj še pred smrtjo mogli vstati, da bi ne zapravili zadnje ponujene milosti! ...

Smrt ni samo konec, ampak tudi začetek; ni samo zapah za ta svet, ampak tudi ključ za večnost; ni samo večerna, ampak naj bo tudi jutranja zarja! ...

»Pokličite gospoda!« prosi za to bolnik na smrtni postelji. Kdo bi se ne podviral hitrih nog v župnišče?

»Kličite k Gospodu!« prosijo zato naši umirajoči vojaki. Kdo bi ne dvignil prosečih rok in trkal zanje z vso silo v nebesih za zadnjo in največjo milost — za srečno smrt? ...

Umiramo! ... Molite, molite, molite za nas!

Takó govori Gospod...

(Dalje.)

Prerok Amos, poglavje 6.

Prerok napoveduje ošabnim Judom in Izraelcem hude kazni zaradi njih predrznega zaupanja, mehkužnosti in požrešnosti:

Gorje vam, ki ste bogati na Sionu, in vam, na Samarijski gori, ki (predrzo) za-

upate (na svojo moč), vam prvaki in glavarji ljudstev, ki košato hodite v hišo Izraelovo. Vi ste odločeni za hudi dan, in se bližate stolu krivice (delate hudo); vi spite na slonokostenih posteljah in ste razuzdani na svojih ležiščih; vi jeste jagnjeta izmed čede in teleta izmed govedine, — Pijejo

¹ Ogrski Slovenci imajo za naš »zakrament«¹ lepo besedo: »svetstvo«.

vino iz vrčev (nezmerno) in se mazili z najboljšim oljem, pa nič ne marajo za Jožefovo potrtje (za pogubo Izraelcev).

Zato se bodo sedaj preselili na čelu preselnikov (pojdejo prvi v sužnost) in potrebljena bo družba razuzdancev. Prisegel je Gospod Bog sam pri sebi. Gospod Bog vojskinih trum pravi: »Studi se mi ošabnost Jakobova in sovražim njegove hiše in izdal bom mesto s prebivalci vred (sovražnikom). Čeprav ostane deset mož v eni hiši, tudi oni bodo pomrli. Ker glej, Gospod bo zapovedal in bo udaril veliko hišo s podrtijo, malo pa z razpokami.

Glejte namreč, govori Gospod vojskinih trum, obudil bom zoper vas narod, ki vas bo potrl od vzhoda v Emat (to je od severne meje) do puščavskega potoka (do južne meje).

Prerok Mihej, poglavje 1. in 2.

Prerok napoveduje Izraelovemu kraljestvu sužnost zaradi hudobnosti in malikovanja.

Samarijo bom storil enako groblji na polju, kadar se vinograd zasaja; in v dolino bom privabil nje kamenje (Samarija je na hribu zidana) in nje dno bom odkril. In vse njene izrezane podobe bodo razbite in vsa njena darila (za malike) bodo sežgana v ognju in vse malike bom dal v pokončanje; ker iz vlačugarskega plačila so se nabrali in v vlačugarsko plačilo se bodo vrnili.

Gorje vam, ki si izmišljujete nečimurnost, in snujete hudo na svojih ležiščih! Zato Gospod tako govori: Glej, jaz namerjam zoper ta rod nesrečo, kateri ne bodo umaknili svojih vratov in ne bodo ošabno hodili, ker čas je silno hud. — Moje ljudstvo se je vzdignilo (zoper mene) kakor sovražnik. Vstanite in pojdite (Judje in Izraelci v sužnost), ker tukaj nimate počivališča!

Zavoljo svoje nečednosti bo ugonobljeno z najhujšo gnilobo.

Habakuk, poglavje 2. in 3.

Bog razodene preroku, da bodo Kaldejci zaradi krivic pokončani:

Gorje njemu, kdor grabi, kar ni njegovega! Kako dolgo? Grabi si gosto blato. Ali ne bodo nagloma vstali, kateri te bodo grizli; in se zbudili, kateri te bodo raztrgali, in jim boš v rop? — Ker si ti oropal veliko narodov, bodo tebe oropali vsi, kateri so ostali izmed ljudstev, zavoljo (prelitja, človeške krvi in zavoljo krivice, ki si jo povzročil deželi, mestu in vsem, ki tam prebivajo.

Gorje, kdor iz lakomnosti krivično blago grabi svoji hiši, da bi bilo na visokem njegovo gnjezdo, in si misli, da bo rešen nesreči iz roke. Sramoto si napravil svoji hiši, ko si potolkel veliko ljudstev, in je grešila tvoja duša. Ker kamen iz stene bo vpil, in les, ki je med sklepi v poslopju, bo odgovarjal (vse bo vpilo za maščevanje). Gorje, kdor zida mesto s krvjo, in napravlja mesto s krivico.

Gospod, slišal sem tvoj glas (je govoril Habakuk) in sem se bal. Bog pride z juga in pred njegovim obličjem poide smrt; pogleda in razkropi narode. — V srdtu teptaš zemljo, v jezi prestrašiš ljudstva.

Jaz pa se bom veselil v Gospodu in radoval v Bogu svojem Jezusu.

Prerok Zolonia, poglavje 2.

Prerok napoveduje pogin Filistejcem, Amoničanom in Moabljanom zaradi njih slabega življenja.

Gorje vam, ki prebivate ob robu pri morju (Filistejci), ljudstvo izgubljenih! Beseda Gospodova je zoper vas, Kanaan, dežela Filistejcev; razdejal te bom tako, da ne bode prebivalca.

Slišal sem zaničevanje Moabovo in preklinjevanje Amonovih sinov, ki so zaničevali moje ljudstvo, in se košatili po njegovih pokrajinah. Zavoljo tega, kakor resnično živim, govori Gospod vojskinih trum, Izraelov Bog, Moab bo kakor Sodoma in Amonovi sinovi kakor Gomora, suho trnje,

in kupi soli in večna puščava; ostanki mojega ljudstva jih bodo oropali in ostanki mojega naroda jih bodo posestvali.

To se jim bo zgodilo za njih prevzetnost, ker so kleli in se poviševali nad ljudstvo Gospoda vojskinih trum. Strašen jim bo Gospod.

Mozes V., poglavje 29. in 30.

Prerok napoveduje šibe božje, če ne bodo izpolnili božjih zapovedi. Skesane srca pa Bog ne bo preziral, ampak se ga bo usmilil. Vsakemu je dano na izbiro življenje ali smrt. Izberi si življenje!

In vsi narodi porečejo (če bodo Izraelci pokončani vsled pregreh): »Zakaj je storil Gospod tako ti deželi? Kakšna je ta neizmerna jeza njegovega srca?« In odgovorili bodo: »Zato, ker so zapustili zavezo Gospoda, ki jo je bil storil z njegovimi očeti, ko jih je izpeljal iz egiptovske dežele. Zato se je vnel srd Gospodov zoper to deželo (judovsko), da ji je poslal vsa prekletstva in jih pahnili iz dežele v jezi in v srdi in v največji nevolji iz svoje dežele, in jih je vrgel v tujo deželo.

In če se vrneš k njemu (Bogu), ti in tvoji sinovi, iz vsega svojega srca in vse svoje duše, in si pokoren njegovim poveljem, te bo Gospod, tvoj Bog, nazaj peljal iz sužnosti, in se te bo usmilil in te bo spet zbral izmed vseh narodov, med katere te je prej razkropil.

Ako bi bil razkropljen do konca neba, te bo od ondod nazaj potegnil Gospod, tvoj Bog, in te bo vzel in pripeljal v deželo, ki so jo imeli tvoji očetje in jo boš dobil. In te bo blagoslovil in namnožil bolj obilno, kakor so bili tvoji očetje. Gospod, tvoj Bog, ti bo dal obilnost v vseh delih tvojih rok. Gospod se bo zopet veselil nad vso tvojo srečo, kakor se je veselil nad tvojimi očeti. Toda le, ako poslušáš glas Gospoda, svojega Boga, in izpolnuješ njegove zapovedi in predpise, ki so zapisane v postavi in če se vrneš k Gospodu svojemu Bogu iz vsega svojega srca in iz vse duše.

Pomisli, da sem ti danes postavil pred oči življenje in dobro, in nasproti smrti in hudo. Izberi si tedaj življenje, da živiš ti in tvoj zarod!

Večnost solnčno sem vzljubila ...

Tja na tihi vrt,
tja, kjer je ob krsti krsta,
kjer je slednji grič gomila,
kjer kraljuje smrt,
roma mi samotno duša ...

»O, ne romaj!
komaj, komaj
ti vscvetela je mladost,
zdaj uživaj dneve lepe,
zdaj uživaj le radost — —!«

Ne! — To je svetá beseda,
ki boji se one ure,
ko osvobodi se duša
in telo na vek zakrije
hladna ruša.

Mene smrt več ne plaši —
večnost solnčno sem vzljubila,
kakor domovinska pesem
misel nanjo se mi zdi.
Mirodvór mi vrt je diven,
slednji grob prijatelj ljub,
zadnja roža na gomili
drag poljub.

Križ ljubeče mi oznanja
duše blaženo življenje
in plačilo neizmerno
za trpljenje. — —
Pokoj najde v svojem Bogu
srce tukaj hrepeneče,
solza plakana v ljubezni
vir mi bode tihe sreče.

Slednja žrtev — jasen biser
in vsakdanji boj — rubin ...
Večnost solnčna, večnost solnčna
hrepnenja cilj edin! —

Bogomila.

Mesec november v cerkvenem življenju.

Mesec november je zadnji v cerkvenem letu. On završuje milostipolno letno dobo za celo Cerkev, pa za vsako dušo posebej. S praznikom Vseh svetov in dnem Vernih duš opominja vsakoga: tudi zate pride konec; s pretresljivim evangelijem o poslednji sodbi na zadnjo nedeljo v

nas torej: Bodite zvesti v službi Gospodu, s svetim strahom delajte za svoje zveličanje!

Praznik Vseh svetnikov je prvi dan tega meseca in tako krasán! Gotovo, človeški jezik in pero ne moreta opisati krasote tega veličastnega praznika,

Sv. Martín, zgled dobrodelnosti — možkim.

cerkvenem letu pa nam kliče: konec pride tudi za vesoljni svet, za vse človeštvo. Mesec ta glasno oznanja, da Gospod Bog s svojo močno roko, z vsemogočnim vladanjem Sv. Duha vse stvari vodi h koncu, ki si ga je načrtala njegova sveta previdnost, — nekaterim v plačilo, drugim v kazen, v poveličanje ali v pogubljenje. Opominja

kakršnega more praznovati le sveta, katoliška in apostolska Cerkev. To je dan zmagoslavja božje milosti nad neumrljivimi dušami in zahvalni dan poveličanih za delovanje božje milosti v njihovih srcih. »Duše pravičnih so v božjih rokah: smrt nima več moči do njih; neumnim se je zdelo, kakor da so umrli; toda oni so v

miru.« O da, sladka, edinoosrečujoča beseda: oni so v miru! V miru božjem, v miru brez boja in trpljenja, v miru, polnem veselja in blaženosti, v miru, polnem svetlobe in resnice, v miru večnega zmagoslavja, v miru večnih radosti in sladkosti.

Ta večna sreča je cilj nas vseh. Moramo si jo priboriti že tu na zemlji. Toda hiteti je treba v tem važnem poslu. Nihče ne ve, če ni ta november zadnji njegovega življenja. Za mnoge bo zadnji; morda tudi zate? Zato je mesec november žareč kažipot proti nebesom, v kraj večnega miru; v svitu tega kažipota pa nam žaré nasproti milijoni blaženih, znanih in neznanih. Ali ne čuješ, kako ti kliče nasproti kralj slave, Jezus iz sredine srečnih izvoljenih: »Sin, naj te ne podero težave, ki jih trpiš zavoljo mene in naj te ne zmagajo britkosti, temuč moja obljuba te vedno krepčaj in tolaži. Na zemlji se ne boš dolgo trudil; ne bodo te vedno trle bolečine. Le malo počakaj, kmalo vidiš konec trpljenja; minul bo ves trud in nemir. Dvigni torej v nebesa svoje oči! Glej, jaz in z menoj vsi moji svetniki, ki so se mnogo bojevali na zemlji, veseli so zdaj, potolaženi in varni; zdaj počivajo in bodo vekomaj počivali v kraljestvu mojega Očeta! (Hodi za Kristusom. 3. knjiga, 47. poglavje.)

Srce se še topi ob pogledu srečnih izvoljenih, že nas popelje Cerkev v drug kraj, kraj teman in prepoln trpljenja, tja k ubogim dušam v vica, ki kličejo k nam po pomoči in usmiljenju.

Spomin na te uboge duše v vica nas pa opominja: zvesto služi pravičnemu Bo-

gu, ki ostro kaznuje vsako nezvestobo, ako ne na tem svetu, gotovo pa na onem!

Vsak stan ima svoje težave. Bog ne zahteva od tebe morda izrednih, velikih del, pač pa da zvesto, vedno in povsod izpolnuješ sveto voljo njegovo. Tudi križe in bridkosti prenašaj v sveti vdanosti. S sv. Martinom reci: »Ne branim se dela« — do smrti. Kar Bog hoče in kakor hoče; vse hočem zvesto izvrševati. Tako bo celo tvoje življenje lepo doneča harfa, ki razveseljuje božje Srce, tebi pa bo donašalo neizmerno plačilo in večno sladkost.

Sedaj pa, dragi bogoljub, ozri se malo na preteklo leto! Koliko je v njem tvoja duša storila dobrih del, koliko je izgubila? Ali si se tesno oklepal Srca Zveličarjevega ter se nisi dal po nobeni sili odtrgati od njega? Kako tolažljiva misel, ako si moreš reči: tudi moja duša počiva v roki božji, v miru božjega Srca!

»Bodi zvest do konca, pa ti bom dal krono pravice,« te navdušuje sam Gospod. Ne omažuj! Zvesto stopaj za svojim križanim vojskovodjem — do zmage.

Čim zvestejši služabnik božji si, tem mogočnejša bo tudi tvoja molitev, tem več boš mogel tudi storiti za rešenje ubogih vernih duš. Velikodušna ljubezen do teh trpečih duš naj vodi v tem mesecu vse naše misli, molitve, žrtve, zatajevanja. Hitimo jim na pomoč! Mili Bog bo radovoljno gledal na naše trude in boje; podelil bo polajšanje ali popolno rešitev trpečim dušam, nam pa bo naklonil neprecenljivo milost stanovitnosti do konca.

56. letno poročilo bratovščine sv. Reš. Telesa za leto 1915 16.

(Dalje.)

Sredi burnega življenja je bratovščina tiho in mirno delovala tudi minulo leto. Seveda je posledice vojske tudi ona čutila. Težave so bile pri nabavi blaga. Pri marsikaterem oblačilu se bo poznalo, da je bilo

napravljeno ob času vojske. To ali ono blago ni tako močno, tako zanesljivo dobro, kakor poprej. Izbirati blaga ni bilo mogoče, vzeti se je moralo, kar se je dobilo. Tovar-narji tarnajo radi pomanjkanja surovin, radi

pomanjkanja delavcev. Nekatere surovine so bile zasežene za vojaške potrebe, vsled tega se marsikako na videz sicer manj važno blago, pa vendar neobhodno potrebno, sploh ne dobi.

Ročne čipke se niso mogle dobiti letos v zadostni meri, nadomestiti so jih morale tovarniške. Izdelovalke čipk so bile zaposlene pri delu za vojaške potrebe, vrh tega so bile te vrste čipk jako drage, ker je sukanec zelo drag.

S hvaležnostjo pa moramo omeniti, da so pobožne častilke presvetega Rešnjega Telesa tudi letos za bratovščino lastnoročno izgotovile jako krasne čipke. Neka gospa je podarila prekrasne čipke za albo, na katerih je delala dve leti. Imajo torej jako veliko vrednost; ko bi se kupovale, bi mnogo stale. — Druga že znana dobrotnica K., ki je tudi prejšnja leta izvršila splošno priznано jako lepe čipke, je tudi letos prav tako fino lastnoročno delo darovala bratovščini; mnogo zaposlena v svojem poklicu, je prosti čas za to delo porabila. — Članica notranje Marijine družbe pri čč. gg. uršulinkah je darovala albo s krasnimi čipkami in lep korporal. — Tudi nekatere druge članice bratovščine so delo svojih rok posvetile Jezusu. Vsem naj ljubi Jezus povrne ves trud, vsak vbod, ves njemu posvečeni in žrtvovani čas!

Tako se je vkljub vsem oviram posrečilo tudi še letos ugoditi v polni meri željam malone prav vseh čč. gg. cerkvenih predstojnikov, ki so se oglasili za kako potrebno opravilo. Izvršilo se je zelo veliko obleke, tako da glede količnosti nismo skoraj nič zaostali za prejšnjimi leti. Iz zahvalnih pisem je razvidno, da so gospodje sami in farani jako zadovoljni s poslanimi stvarmi. Vsem častitim gospodom, ki so doposlali zbirko letnih prispevkov, se vodstvo prav iskreno zahvaljuje; seveda, kakor povsod, tako je tudi tukaj, da se nekateri ne zavzemajo za bratovščino z vnemo, kakor bi bilo želeti, in so tudi s prispevki že več let zaostali; toda teh je primeroma jako malo.

Dohodkov je imela bratovščina 17.988

kron 6 vin. S posebno zahvalo pa vodstvo more poročati, da so se nekateri dobri častilci bratovščine spominjali tudi celo v svoji poslednji volji.

Drugi še živi so vodstvu izročili večje vsote v namen bratovščine. Le tako je bilo mogoče izhajati brez primanjkljaja. Jezus jim bodi plačnik v večnost!

Troškov pa je bilo 18.111 K 74 vin.

Razstava se tudi letos radi pomanjkanja prostorov ni mogla prirediti. — Razpošiljanje se je radi raznih ovir zakasnilo, nekatere pošiljatve so se oddale šele zadnji čas.

Semtertja se kdo oglasi, češ, naša cerkev že nekaj let ni nič dobila, naj se nam kaj pošlje. Da ni dobila potrebnih stvari, je krivo predstojništvo bratovščine, ker ni naznanilo, česa si želi. Vodstvo ne more vedeti, kaj cerkvi manjka. Prigodilo se je, da je neprošeno poslalo kak parament, pa se mu je vrnil s pripombo: Tega ne potrebujemo. Naj se torej blagovoli sporočiti, kaj si kdo želi, po možnosti se bo rade volje postreglo.

Večkrat je že vodstvo opozorilo čč. gg. predstojnike bratovščine, naj se blagovolijo pravočasno oglašiti za željene paramente. Vodstvo nima v zalogi ne blaga, ne izvršenih paramentov, ampak si mora sproti naročiti blago in preskrbeti izvršitev. Ker pa ne vé, kaj se bo potrebovalo in koliko, se ne more z blagom preskrbeti. Ako se torej kdo oglasi proti koncu, mu pri najboljši volji ni mogoče ustreči, ker je zmanjkalo blaga. Prošnja za pravočasno oglašanje se torej ponavlja.

Napravilo se je letos: 80 mašnih plaščev s štolo, maniplom, burzo in palo, 6 dalmatik, 8 pluvijalov, 10 velov, 35 alb, 30 koretljev, 150 korporalov, 150 purifikatorijev, 20 prtičev, 24 prtov na oltar, 4 vezeni prti, 50 spovednih in obhajilnih stol, 4 vezene pridžarske stole, 14 koretljev za ministrante, 12 suknje za ministrante, 4 suknje in 4 koretlje za cerkvenika, 6 plaščev za ciborij, 25 humeralov, 20 pasov, 13 burz za obhajilo, 1 baldahin, 4 vezene burze za korporal. Razen tega se je popra-

vilo mnogo starih paramentov, lepe veznine na raztrgani podlagi so se prenesle na novo blago in mnogo drugih drobnosti.

Vsa oblačila so se brezplačno razdelila med razne cerkve.

Češčno in hvaljeno naj vedno bo Presveto Rešnje Telo!

Sv. Elizabeta, zgled dobrodelnosti — ženstvu.

Sljedeče župnije so dobile letos nastopne bogoslužne predmete:

Adlešiči koretelj, koretelj za ministr., obh. štolo; Brezovica albi, koretelje; Begunje pri Cirk. korporale, oltarni prt; Brdo, vel; Bevke korporal, purifik., pas;

Breznica zeleno kazulo; Blagovica koretelj, korporale; Bučka vijolč. kazulo; Babno polje korporale, pale, purifikat; Boštanj zeleno kazulo, obleko za ministrante; Begunje pri Les. belo kazulo; Cerklje p. Kr. vijolč. kazulo; Češnjice belo kazulo; Črmošnjice vezen oltarni prt; Črni Vrh n. Id. obleko za ministrante; Črni Vrh nad P. Gr. humerale, purifikatorije; Črnomelj raznega perila; Čatež ob S. burzo, obh. štolo; Dol belo kazulo; Dobrnič belo kazulo, korporale, purifikatorije; Domžale belo kazulo; Sv. Duh p. Krš. zeleno kazulo; Dragatuš zeleno kazulo; Fara p. Kost. zeleno kazulo; Godovič korporale, obh. štolo; Gora pri Sod. črno kazulo, burzo, obh. štolo; Grahovo oltarni tepih; Goriče vijolčno kazulo; Grčarice albo, humeral; Hrastje purifikatorije; Hinje pluvijal; Horjul belo kazulo; Hotič albo, koretelj; Sv. Helena oltarni prt; Ihan oltarne prte; Idrija Sp. zeleno kazulo; Homec rdečo kazulo; Javor p. Ljublj. belo kazulo, humerale, purifikatorije; Sv. Jošt pri K. purifikatorije; Janče vel; Sv. Jakob o. S. vel; Ježica koretelj; Sv. Jošt pale, purifikatorije; Sv. Jurij p. Šmar. vijolčno kazulo; Št. Jernej albe, perila; Jožefinum v Ljublj. vijolčno kazulo; Sv. Križ p. Trž. vel; Komenda zeleno kazulo; Kresnice prt, obleko za ministrante; Krašnja zeleno kazulo; Kopanj zeleno kazulo; Košana albi, purifikatorije, 2 prta za oltar, vezen prt; Kamnik 2 albi, korporal, purifikatorije, plašč za cibor, vijolčno kazulo; Sv. Križ pri Kost. pluvijal; Krka albo, koretelj; Kropa obleko za ministrante in cerkvenika; Krško vijolčno kazulo; Kokra črno kazulo; Kandija belo kazulo; Lašče beli dalmatiki; Loka (uršul.) zeleno kazulo; Sv. Lenart zeleno kazulo; Logatec Zg. koretelj; Lučine burzo za korporale, črno štolo; Lozice albo, koretelj, korporale; Morobitz (Borovec) zeleno kazulo; Mošnje črno kazulo, vijolčno kazulo; Mavčiče zeleno kazulo; Mirna peč zeleno vijolčno kazulo; Mekinje albo; Mozelj albo, humeral, purifikatorije; Naklo rdečo kazulo; Nova Oselica vijolčen pluvijal; Orehek vel, štolo; Ovšiče vijolčno ka-

zulo; Podbrezje črn pluvijal, črno štol; Planina Kočevska prta; Prežganj belo kazulo; Planina vijolčno kazulo, humerale, pase, obhajilno štol, burzo, črno štol; Preloka belo kazulo; Podlipo suknji za ministrante; Predvor koretlja za ministrante; Peče črno kazulo; Prečna črno kazulo, vel, 2 burzi; Poljanica koretelj, korporale, burzo; Preska koretelj; Preserje koretelj, korporale, burzo, obhajilno štol; Podraga vel; Podkraj koretelj; Radeče črno kazulo, humerale, purifik.; Radovljica vijolčno kazulo; Rudnik zeleno kazulo; Rakovnik zeleno kazulo; Reteče zeleno kazulo; Rakitna albo, humerale; Ribno albo, humerale; Ribnica zelen pluvijal; Št. Rupert albo, koretelj, purifikatorij; Slavina purifikat., prtiče; Sava zeleno kazulo; Skaručina koretelj, korporale, burzo; Selca zeleno kazulo; Suhor rdečo kazulo, pridigarsko štol; Sodažica črno kazulo; Soteska velum; Svibno več altarnih prtov, purifikat.; Smlednik zeleno kazulo, zeleni dalmatiki; Sela pri Kamniku vijolčno kazulo; Studeno rdečo štol, obhajilno štol, vijolčno kazulo; Sorica vijolčno kazulo; Struge albo, koretelj, korporale, prtiče; Štanga belo-rdečo pridigarsko štol; Šmarjeta vijolčno kazulo,

črno kazulo; Škocijan belo kazulo; Št. Peter pri Nov. mestu zeleno kazulo; Škofja Loka koretelj; Špitalič belo kazulo, koretlja; Šmartin pod šm. g. obhajilno burzo; Št. Vid p. Vipavi obleko za cerkvenika in ministranta; Trboje zeleno kazulo; Tunice vezena prta; Trzin belo kazulo; Tržič beli dalmatiki; Sv. Trojica p. Cerk. pridigarsko štol; Trebelno zeleno kazulo, črno štol za pogrebe; uršulinke v Idriji vel; uršulinke v Ljubljani vijolčno kazulo; Unec vijolčno kazulo; Ustje albo, koretelj; Vrh (Trije Kralji) albo, koretelj; Št. Vid p. Brdu zeleno kazulo, albo; Voglje plašč za ciborij; Vrhnika albo, pase, humerale; Vič vijolčno kazulo; Št. Vid p. Cerk. vijolčno kazulo; Vrhpolje pri Vip. vijolčen pluvijal; Vodiče pridigarsko štol, obhajilni in spovedni štoli; Zavratac črno kazulo, burzo za korporale, koretlje za cerkvenike in ministrante, zavratnike za cerkvenike in ministrante; Zaplana albo, koretelj; Zagorje ob Savi koretelj, koretlje za ministrante, korporale, purifikat., obhajilno štol; Žabnica belo kazulo; Žužemberk vijolčno kazulo.

V Ljubljani, 1. avgusta 1916.

Vodstvo.

K luči.

Na gozdnih tleh sem našla cvet
kot v prstanu ametist;
s kristalno roso ves bil je odet,
kot dete nedolžen in čist.

Kako procvitaš tu, v senci dreves,
saj tuj ti je solnčni soj?
Nikdar ne poljubi te žarek nebes,
polmrak leži nad teboj...
Kako uspevaš brez luči, povej!
Cvetlice ljubite dan — —

Ni groza te sence gostih vej?
Pogrešaš odprtih poljan?

In v dušo je stopil mi lep spomin,
oko so zalile solzé:
Sam nesel si k luči iz globljih temin
ti, Jezus, moje srce.
Na tvoj tabernakelj, na tihi oltar
me veže tisoč vezi,
vsak dan me hostij obseva žar,
o Bog, kako dober si ti!

M. Elizabeta.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

2. Kazen.

»Kako treba prav vzgajati, nas najlepše uči sonce. Rastočim stvarjem daje 1. luč in gorkoto zmiraj, 2. dež in veter včasih, 3. blisk in grom pa redkokdaj, dasi sta potrebna tudi ta dva.« Te modre besede je zapisal pred več kot 300 leti znameniti vzgojeslovec Komensky, rodom Čeh. Luč in gorkota sta pri vzgoji pouk in zgled, dež in veter sta priznanje in nadzorstvo, blisk in grom pa kaznovanje.

Torej tudi kaznovanja je treba pri vzgoji. Žalibog, vsakdanja izkušnja to uči. Tako sveto in dobrotno opravilo, da so o njem združena domala vsa dobra dela duhovnega in telesnega usmiljenja — pa da se ne dá opravi brez trdobe! Bridko je to. Toda »ves svet tiči v hudem,« pravi sveti Janez (I. 5, 19). In tudi v otroku se včasih drži hudo tako trdovratno, da mu ne pride do živega nobena dobra beseda. In vzgojitelj — kaj naj stori? Pusti naj, da gospodari huda strast v otroku naprej, kot pes v konopljah? Opeša naj, samo vzdihuje naj in toži? Ne bi bil dosti prida vzgojitelj. Posegel bo marveč odločno po zadnjem naravnem vzgojnem sredstvu: če ne gre z milo, bo šlo pa s silo! Dobro pomni vsak vzgojitelj: marsikatera trda duša se razsvetli in razgreje za dobro šele ob tisti iskri, ki se ukreše, ko zadene kosa ob kamen. To se pravi: marsikateri otrok ne verjame, dokler ne čuti. Zato treba pri vzgoji tudi trdobe. Zadnja je ta za vzgojo, pa mnogokrat ne najslabša. Tisočletna izkušnja to uči.

V naslednjem obrazložimo dvojje najvažnejših vprašanj, ki se tičeta tega vzgojnega sredstva.

Prvo: s čim kaznuj trdovratnega otroka? To naj bi si tudi napisala vsak oče in vsaka mati na hišne duri: ne za vsako malenkost — kakor je mnogokod v navadi — švrk in bumf, za vsako

razposajenost klofute in brce, za vsak prestopok sunke in batine, ampak lepo po pameti. Kazen mora biti hkrati zdravilo in pokorilo. Krvolok bi bil zdravnik, ki bi rabil za vsak nahod že nož; krivičnik bi bil sodnik, ki bi pokoril ljudi samo z vislicami; oboje je pa vzgojitelj, ki pozna kot kaznilo samo šibo, roko ali nogo. To ni prav! Kaznila se morajo rabiti po pameti in stopnjema.

Pri rahločutnih otrocih pomaga že malo ostrejši pogled. Ali pa malo bolj na široko odprti oči, če je kaj navprek, dvigni prst ali pa potrka na mizo — ehej, takoj morajo umeti otroci, da je to mir pred morebitnim viharjem. Ali pa kar namah obstani sredi govorice, kakor bi odrezal, pa malo kreni po mizi in reci: »No —!« pa mora biti takoj red in mir kakor pod svetim Sinajem na dan postave. Marsikatera mati pa zna še drugače. Če je kateri otrok kaj trmast ali uporen, pa mu dobra beseda ne zaleže, mu pa mati tisti dan ne privošči nobene. To se ozira in lazi potem trdoglavca za njo, pa ne doseže ničesar. To so mala pokorila, pa opravijo za potrebo pri nepokvarjenih otrocih.

Če pa že mora biti resnobna beseda, naj bo pa to najprej dobrohoten opomin ali malo strožje svarilo. Toda slovesno, kratko in jasno. Nič prepira, nič pogačanja z otroki in razlaganja. Kakor bi strelovod zasedil v zemljo, tako mora beseda obstati. Lepo je, če pri tem spomniš otroka tudi na užaljenega Boga, na sodbo, na večnost. Mnogo več tako opraviš. Pametno svarilo je pol rešitve, pravi pregovor.

Še krepkeje je pa svarilo, če se z njim hkrati obrneš na otrokovo dosedanje poštenje: »Oh, tega bi pa ne bil pričakoval od tebe! — Kdo bi si bil pa mislil, da si tako omahljiva? — Na koga naj se pa človek zanese, če se na vas ne more?« To je že ostrejšo svarilo; imenuje se graja. Toda

pazi, če otroka grajaš, da ga ne spraviš v malodušnost. Otrokovo hudobno dejanje obsodi, pograjaj, ne pa toliko otroka samega, da bi ga čisto zavržel in pogubil: »Takega izprijenca ni pod božjim solncem — pri tebi je vsaka beseda zastoj — peklenko si hudoben — za peklo si zrel — s krajem očesa te ne morem videti,« in podobno. Taka graja ne zdravi, ne boljša, ne dviga, le žali, le draži, le pristuja poboljšanje. Ni vzgojno sredstvo.

Še bolj kvarljiva je pa taka graja, ki je zagrenjena s priimki, nespodobnimi primerami in krivičnimi očitki. Ah, koliko mora mladina tega preslišati in voljno ali nevoljno prenesti! Od oslov in bikov in psov in prasov do norcev in šem, pankrtov, ciganov in barab... Krščanska vzgoja, kam si vendar zašla! »Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih!« (Mat. 18, 10.) je naročil božji Zveličar. Otrokovo vzdihovanje nosi angel pred Boga. In vzgojni uspeh? Nobeden. Saj vzameš otroku še čast, človeško dostojanstvo, ki si ga je svest zadnji berač. Ali pa ga uvrstiš med propalice, omadeževance, ki bi otrok zanje še vedeti ne smel. »Očetje,« pravi svet apostol Pavel (Ef. 6, 4), »nikar ne dražite svojih otrok k jezi, ampak izredite jih v poučenju in svarjenju Gospodovem.« Pomnite, starši: v svarjenju G o s p o d o v e m !

Kaj pa naj rečemo šele o tistih starših, ki svaré svoje otroke s kletvinami? »Ali more žena pozabiti svojega otroka, da bi se ne usmilila sina svojega telesa?« vprašuje prerok Izaija (49, 1). Pač, pač, dobri mož! Pozabiti ga more, peklu izročiti ga more, časní in večni nesreči prepustiti ga more, da naj pogine, se iztegne, da naj se vdere v zemljo, da naj ga vrag vzame, da naj ga peklo pogoltne... O nedolžni mali, koliko tisočkrat ste več vredni, četudi včasih malo poredni, neugnani ali lahkomiselni, kot pa taki vzgojitelji brezdušni in brezsrčni! Kako modro je zapisal že stari paganski Seneka: »Ne čudim se, če je toliko otrokom že iz najzgodnejših let vse hudo za petami; če koletajo iz grehote v grehoto; če se večja njih razuzda-

nost brez konca in kraja. Saj so dorastli pod kletvinami, zgolj v rotnju kakor rastlinje, ki ga ne zaliva zdrav dež, ampak strupena močvara. Čudil bi se, ko bi bila le še ena dobra kaplja krvi v žilah takih otrok.« Kaj pa ti praviš na to, preklinjevalec, preklinjevalka svojih otrok, ti oče, ti mati? Zardi, vztrepetaj pred temi besedami pagana! Uspeh take vzgoje bosta pa videla, in znabiti tudi čutila, čez nekaj let.

Prav je in res, če kdo pravi: tudi grožnja in pretnja je potrebna pri vzgojnem poslu. Toda ta pretnja naj bo daleč od kletve, pa tudi samo za šalo ali premeška ne sme biti. Na primer: »Parkelj te vzame. — Dimnikar te pobaše. — Ciganom te prodamo. — Bavbav te sne.« — Otrok kmalu izvoha, da za tem ni nič, pa si svoje misli. Tudi s čim grozovitim in zelo strašljivim ni groziti otrokom: »Ušesa ti potrgam — čeljusti ti razbijem — na kosce te raztrgam!« Tako pretenje otroka le posirovi in podivja. Ničmanj škodljive niso take-le grožnje: »Le čakaj, te bodo že pri spovedi! — Gorje ti, kadar prideš v šolo! — Naj le oče pridejo domov!« Otrok vidi, da si ti zanič, pa se te boji, kolikor vrabec strašila. Namesto tebe se pa boje cerkve in šole. Ali je to prav? Le samolastno zaprêti, brez ozira na desno in levo, pa prej tudi premisli, ali se da izvesti, kar si zapretil ali zapretila.

Dobri gospod profesor Kržič je pravil: Spominjam se iz dijaških let doktor Zarnika, kako se je nekoč razkoračil — roke v žepu — v deželni zbornici in zakričal: Gospodje, samo pretenje ni zanič. Ne bodite taki kot tisti šomašter, ki je samo vpil nad porednimi otroki: Pri miru, če ne, vas pomečem vse skozi okno! Otroci so se mu pa smejali in razgrajali naprej; ker so dobro vedeli, da še nobenega ni tako vrgel in ga ne bo.

Ta kaznilna sredstva, ki smo jih navedli doslej (pogled, opomin, svarilo, graja, grožnja) vplivajo bolj na um otrokov in po umu na srce; včasih pa um in srce oba skupaj nič ne opravita; je pa treba po telesni bolečini pognati otrokovo voljo na pravi

tir. Čisto malo plemenito je seveda tako ravnanje, pa sila kola lomi. Boljše s pametnim jokati kot z bedakom peti.

Kot kaznilno sredstvo te vrste najprej omenimo z a p o r. Mladost pa prostost in radost, to je pšenični čas za mlade ljudi! Če pa prostosti ni, še med nič sladak ni. Kljub temu je pa kaj zdravo, omejiti otroku prostost, zlasti če je hudo uporen, trmoglav, kujav ali trdovratno len. Doma ostati, ko gredo drugi na polje, v senožet, na izprehod; v kotu stati, ko drugi jedo, igrajo, delajo jaslice; zvečer iti spat, ko drugi ličkajo, predejo, čakajo polnočnice — kakor bi ga posadil na koprive, tako mu malo godi, kogar to zadene. Pa je zdrav recept to! Samo v neprimeren prostor (klet, svinjak, stranišče) nikoli, pa tudi več otrok ne skupaj in pa nikoli brez dela. Zaprtija je lahko tudi nevarna otroku, zato naj nikoli ne traja predolgo, že zaradi telesnih potreb ne, in sploh je najboljšje, da ni zaprti nikoli brez nadzorstva. Človek sam — Adam!

Drugo dobro zdravilo za trdovratne otroke je p o s t. Ni le dober kuhar, je tudi dober učenik. Ne dá le želodcu teka, tudi duši dobre volje. Ko bi ga le starši bolj pridno rabili! Marsikatera trma bi se polprej izkadila, ko bi vedela: čigar kruh bom jela, tega pesem bom pela. Lakota še volka iz gozda prižene, pa bi otroka ne ukrotila! Toda slepa ljubezen — rajši se muči kakor črv na trnu kakor da bi omaro trdo zaprla in žlico obesila prav visoko. Tebi se smili otrok, ti pa otroku nič. Le pokaži mu včasih, kdo mu kruh služi in reže. Posebno je post priporočljiv za take grešnike, ki ubeže iz zapor, ki kradejo denar za sladkarije, ki hodijo brez poboljšanja izmikati tja insem, ki kažejo srdito ošabnost do staršev.

In zdaj še zadnje naravno vzgojno sredstvo: š i b a, mati čudodelna! Šiba ima dva kraja, pravi pregovor, kar hoče reči, da lahko škoduje in koristi; pa ima tudi dvojne presojevalce. Eni pravijo: s šibo v kraj, ne le v šoli, ampak tudi pri domači vzgoji; drugi pa: le šibo v vsako hišo, koder so otroci! Kaj naj rečemo mi? Lepo po

sredi tudi v tej reči! Šiba je pri hiši potrebna, toda le kot skrajno vzgojno sredstvo. Da je potrebna, nam zatrjuje Bog sam: »Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojega sina (Preg. 13, 24). — »Ne odteguj otroku krotitve; zakaj, če ga s šibo udariš, ne bo umrl. Ti ga boš udaril s šibo, njegovo dušo pa boš rešil pekla.« (Preg. 23, 13, 44.) To nam zadostuje; abotna je trditev, da je to samo »mnenje tistih dni«, in da Sveti Duh šibe ne zapoveduje. Besede so dosti jasne, in jim ni treba prisiljene razlage. Tudi ima od pretirane človekoljubnosti neoblizano ljudstvo glede pametne rabe šibe že ustavljeno svojo sodbo, da šiba novo mašo poje; da šiba še nobenemu ni kosti zlomila, pa marsikoga že zmodrila; da je Bog zato dal brezi belo kožo, da jo starši tudi ponoči lahko najdejo itd. Modri Slomšek, gotovo silno ljubezniv vzgojitelj, pravijo: »Srečni otroci, katere matere in očetje tepejo; ne bo jim tuja palica pela.« Izkušnja novjših časov pa to pové: Čimbolj vneto odpravljajo šibo, tem več je ljudi, ki jo zaslužijo. Čimmanj imajo mladi strahu pred starimi, temveč ga imajo stari pred mladimi.

To je pa tudi res, da naj se rabi šiba pri vzgoji le redko. Le zoper izredno trdovratnost ali hudobijo. Takrat pa zelo resnobno. Najboljše je, če oče prime zanjo, ker se možak manj razburi in tudi za potrebo pritisne. Mati je često preslaba, zlasti če je paglavec že kaj večji. Če pa baš očeta ni doma, naj se pa kazni odloži na večer. Še prav zdravo je, če otrok dalj časa čaka na kazni; medtem svojo hudobijo bolj premisli, in sveti strah pred šibo se mu bolj uglobi.

Na to pa pazite, krščanski starši, da ne boste kričali, rjovel, zmerjali in kleli, kadar morate prijeti za šibo. Le karmoč tiho in dostojno! Vpitje nič ne doda, saj je ponavadi že otroškega preveč. Tudi nikdar na nago! To je nedostojno tudi pri malih. Preveč poniževalno je tudi to, kar je v nekaterih družinah v navadi, da mora kaznjenec poljubiti šibo. To ne dviga k čednosti, rajši pogreza v hinavstvo.

Zelo priljubljeno nadomestilo za šibo je nekaterim staršem suvanje in klofutanje otrok. To je zelo poceni in lahko delo, samo vzgojno nič. Otrok čuti, da mu teh ljubeznivosti ne deli vzgojna skrb in ljubezen, ampak le sitnost in srditost. Tudi je sestav otrokove glave in sploh okostja še zelo šibek. Koliko otrok je postalo že slaboumnih in grbavih vsled takega nabijanja! Tuintam je kateremu že tudi počila mrena v ušesu, odgriznil si je jezik, zlomil vrat, izpahnil čeljust, pokvaril živčevje. Še celo

prehudo uhanje in lasanje zna biti nevarno. Zmerno izvršeno je pa že marsikomu glavo prav obrnilo.

Končno le še to: Kaznovanje otrok z molitvijo in klečanjem tudi ni primerno. To sta sveta opravka, ki naj ju človek opravlja Bogu v čast in z veseljem. Kako mnog otrok se odtuji molitvi prav zaradi tega, ker jo smatra le za kazen. In še v poznejših letih se spominja ta in oni le z grenkostjo nazaj na mladostne molitve, ker mu niso dvigale duše, ampak le grenile srce.

Molčite, zvonovi!

In vi, zvonovi, ne jokate z nami,
saj danes zopet vseh mrtvih je dan?
Na tisoče dragih v globoki je jami,
za njimi plakata gora in plan...
Le vi, le vi, srebrni zvonovi,
molčite nocoj nad grobovi?

Saj plaka okence malo ob cesti
in plaka v gredi jesenski cvet,
in solze pretakajo lipe in bresti,
velika solza nocoj je ves svet...
Le vi, le vi, srebrni zvonovi,
molčite nocoj nad grobovi?

Kakó, zvonovi, kakó bi jokali
na naših že davno zaprtih grobeh,
saj jame, ki letos so jih izkopali,
oh, novi grobovi na tujih so tleh...
Molčite, molčite, srebrni zvonovi,
predaleč so naši grobovi!

M. Elizabeta.

Spreobrnjenec o presv. Rešnjem Telesu.

Leta 1909. se je spreobrn timer protestant dr. A. pl. Ruville, profesor na vseučilišču v Berlinu, in je postal katoličan. O svoji spreobrn timer je mož napisal lepo knjigo: »Nazaj k sveti Cerkvi« (»Zurück zur heiligen Kirche«). Knjiga je krasno delo, ki nam navdušeno in obenem globoko znanstveno opisuje lepoto katoliške Cerkve.

Spreobrn timeru se godi kakor sleporojenemu, ki spregleda. Tak ozdravljen slepec se ne more načuditi lepoti tega božjega sveta in je nezirečeno srečen. Spreobrn timer pa se tudi ne more načuditi lepoti svete Cerkve in je ves blažen, da je spregledal in zagledal popolno resnico. Tako se godi tudi profesorju Ruvillu. — Najbolj je očaran od lepote zakramenta presv. Rešnjega Telesa, ki je srce naše

matere katoliške Cerkve. Tu podam nekaj njegovih misli v tem oziru, kakor sem si jih zapisal prebiraje njegovo lepo knjigo. Naj bi njegova navdušenost za presv. Zakrament tudi nas ogrela!

O svojem prvem sv. obhajilu piše: »Učinek in zadobljena milost sv. obhajila je silovito in na nedopovedljiv način presešla vse moje pričakovanje. Od svetega obhajila je izhajala neka skrivnostna moč, ki je prestvarila vso mojo notranjost in povzdignila mojo dušo na vrhunec sreče, ki ji je bila do tedaj neznana in neumljiva.

Sedaj šele sem razumel moč katoliške Cerkve, ki jo ima nad ljudmi vseh stanov in vseh stopinj izobrazbe. Ona deli vsem svojim otrokom dar, ki mu na svetu ni para. Telesno-duhovni dar, ki posvečuje

telo in napolnjuje obenem dušo z nebeško lučjo. — Jezus je popolnoma zadostil človeškim razmeram. On sam se je dal v hrano in je podal tistemu, ki ga uživa v resnično občutljivi sreči, gotovost v veri in dokaz o resničnosti krščanstva.»

O redilni moči katoliške Cerkve pa govori tako-le:

»Vera, da je on (Jezus) od Boga poslan, mu je bila seveda glavna stvar. Vedel je pa tudi, da potrebuje ta vera hrane; zato je postavil najsvetejši Zakrament, zato pa tudi tako odločno in neodjenljivo zahteva vero v ta Zakrament. — Ta Zakrament je tajnosten, nezaslišan, človeškemu umu nerazumljiv čudež. Ne dá se mu primerjati niti njegovo (Jezusovo) čudovito rojstvo, niti njegova čudežna dela, niti samo njegovo vstajenje. In vendar zahteva Gospod brezpogojno, da se veruje njegovim besedam. Kdor tega ne zmore, naj gre.

Franc Pizarro, osvoboditelj države Peru v Južni Ameriki, je zadel pri svojem prodiranju na silne ovire in težave, tako da so njegovi vojaki obupavali in silili k vrnitvi. Tedaj je stopil Pizarro med nje in s sabljo začrtal v tla črto od vzhoda proti zahodu in rekel: Severno od te črte se vam obeta lagodno in varno življenje v siromaštvu in nizkosti. Južno od te črte vas pa čakajo silni napor, vroči boji in pomanjkanje, toda po zmagi tudi bogastvo, moč in slava. Izberite si vsak svoje mesto ob tej črti, severno ali južno! Samo 12 jih je odločno stopilo preko črte na južno stran, vsi drugi so tiščali na sever. Tisti dvanajsteri so s svojim generalom po hudih bojih dosegli svoj cilj.

Podobno je naredil Jezus. Potegnil je črto, ki loči njemu zveste od njegovih nasprotnikov. Ta črta je presveta Evharistija in vera vanjo. Kdor si ni upal preko nje, tega ni mogel porabiti za svoje veliko zveličavno delo. Kdor pa je imel toliko vere in zaupanja vanj, da je premagal vse pomisleke in je odločno prekoračil ter stopil na njegovo stran, ta je bil njegov. Ta je lahko pomagal ustanoviti njegovo Cerkev. Prvi med temi odločnimi je bil sv. Peter,

za njim še 11 apostolov-tovarišev. Ti dvanajsteri so na zemlji utirali pot veri v ta nezaslišan čudež in si priborili zanjo ves svet.»

O presv. Rešnjem Telesu kot trdnem temelju naše vere piše:

»Milostni darovi najsv. Zakramenta nudijo nepopisljiv duševni užitek in krepe obenem vse človekovo versko življenje. Mora se priznati, da je postavitve sv. Evharistije delo najvišje božje modrosti in ljubezni. Sv. Evharistija človeku zagotavlja, ohranja in krepi versko prepričanje. Ona je vez, ki vedno znova navezuje kristjana s krščanskim verskim sestavom. Dokler se še na njih uresničuje ta čudež, dokler so deležni take blaženosti, tako dolgo morajo verovati na vse one naredbe in nauke, ki so nerazdružljivo spojeni s temi prelepimi darovi presv. Zakramenta.« To se pravi po domače: kdor hoče vredno prejemati sveto obhajilo, mora verovati vse resnice svete katoliške Cerkve. Ako bi katero tajil ali pačil, bi bil krivoverec in kot tak ne sme k sv. obhajilu. Kakor se steka v srcu vsa kri iz človeškega telesa, tako se stekajo v zakramentu sv. Rešnjega Telesa vse verske in npravne resnice sv. katoliške Cerkve. Kakor ne more telo brez srca živeti, tako ne more kristjan pošteno in pravoverno živeti brez uživanja presv. Rešnjega Telesa. Brez njega pride človek prej ali slej po smrtnih grehih najprvo ob milost, potem pa tudi ob vero. To uči skušnja vseh časov neovržno! Ostanajo pač vekomaj resnične besede Gospodove: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.«

Kaj bi bile naše cerkve brez sv. Rešnjega Telesa?! O tem pravi tako-le:

»Jezus v presv. Zakramentu je duša cerkve. On jo posvečuje in oživlja tudi v domišljiji najpreprostejšega človeka. Brez njega je cerkev mrtva shodnica. Ako ni tega središča, se zdi vse mrzlo, pusto in brezpomembno, naravnost mrtvo. Katoličana obide v luteranski cerkvi neko neprijetno čustvo. Navidez je cerkev, v enem

oziru pa zopet ni, ker ji manjka poglobitve stvari. Oltar je prazen. Še veliko bolj zoprno je čuvstvo v cerkvah, ki so bile prvotno katoliške, pa so prišle pozneje v protestantske roke. Že misel, da se je moralo Najsvetejše odondod umakniti, budi žalostne spomine, posebno pa še pogled na vse tiste predmete (n. pr. slike, kipe, oltarje itd.), ki se nanašajo na presv. Zakrament in so zdaj brez pomena. »So naravnost laž, ker kažejo na Najsvetejše, ki ga pa tam ni več. »Celota vse stavbe napravi na človeka mrliški vtisk.«

Kajne, saj to vemo vsi iz lastne skušnje, kako prijetno in domače nam je pri srcu v cerkvi, kjer živo utripuje večna luč pred večnim Bogom, čigar Srce živo utripuje za nas v najsvetejšem Zakramentu. Vemo: to je on, ki nas ljubi in za nas skrbi noč in dan. Ta zavest nas dela mirne in srečne. Ko bi svet to vedel, ko bi ga poznal!

O vzgojnem pomenu presv. Rešnjega Telesa pravi:

»Živa pričujočnost Jezusova v cerkvi vpliva zelo vzgojno in posvečujoče na vernike. Vedno si morajo prizadevati za lepo in dostojno obnašanje v cerkvi. Mati Cerkve jih uči, da z lepim in globokim poklekanjem pozdravljajo in ponižno molijo skrivnostno navzočega Boga. Jasno se zavedajo razločka med posvetnim vrvenjem zunaj in med svetlostjo cerkve, ki jo posvečuje Najsvetejše. Na tem posvečenem prostoru se otresejo vseh grešnih mikov in čuvstev. V srcu se jim porajajo bogoljubne in plemenite misli, globoko kesanje nad zablodami in dobri sklepi za prihodnost. In kako spoštovanje, kak svetí strah jih navdaja, ko se bližajo oltarju, da bi nahranili svojo dušo z Bogom! Ravno to vedno

češčenje Najsvetejšega jih posebno opominja, da se vedno zavedajo, kako velikanski dar jim Bog daje, ter obenem v njih krepi vero v čudež presvete Evharistije.« To se pravi po domače: Navzočnost Gospodova brzda našo podivjanost, nas uči lepe manire, nam kaže našo grešnost, nas dviga k čednosti in nas slabe krepi s kruhom večnega življenja, da se vedno bolj otrešamo blata minljive posvetnosti in se vedno bolj usposobimo za večne dobrine.

Kako zelo je srečen, odkar je katoličan, nam pove tako-le:

»Nič me ne omejuje v mojih verskih vajah. Lahko sem vsak dan pri sveti maši. Imam mnogo prilike, udeleževati se vzvišenih in globoko pomenljivih pobožnosti. Kadar mi drago, grem lahko k spovedi in sem deležen blagoslova ter milosti tega zakramenta. Smem k sv. obhajilu, kadar koli hočem. Nikjer nimam nobenih ovir v verskem življenju. Čim bolj se človek Cerkve drži, tem lepše je. Še nikoli nisem čutil pri tem izgube časa. Nasproti, veliko sem pridobil na času in delavni moči, to čutim jasno. Z delom začnjam prej, z večjim veseljem in blagoslovom božjim.«

To je nekaj iskric iz življenja moža, ki je bil v temi rojen in vzgojen, nemirno iskal luči in jo tudi našel, pa je zdaj v njej ves blažen in Bogu hvaležen.

Mi smo bili pa v luči rojeni in vzgojeni, pa smo pogosto mlačni, slepi in nehvaležni za lepoto in gorkoto njenih žarkov.

Naj bi nas besede tega srečnega in hvaležnega spreobrnjenca ogrele in navdušile za vso lepoto matere svete Cerkve in njeno srce, ki je Jezus Kristus v prečudežnem zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

M. štular.

Zgodovinske črtice o truplu sv. mučenca Urbana v farni cerkvi v Komendi.

(Val. Bernik.)

(Dalje.)

Eno tako truplo je gospod župnik prejel na svojem potovanju v Rim s pomočjo imenovanega gospoda komendatorja. Vzeto je bilo iz pokopališča sv. Priscile z malo stekleno posodo vred, ki je bila napolnjena s krvjo

ga je imenovani komendator dne 21. februarja 1753. oddal iz Rima ter naslovil na g. Janeza Avgušтина Bianchelli, konzula malteškega naroda v Jakinu v Marki (Marchia), da bi ga ta ob prvi priložnosti poslal v Trst.

Sv. Cecilija, zgled cerkvenim pevkam.

istega svetnika, ko je bil mučen, in tudi je bilo videti znamenje »pro Christo«, in ker je bilo njegovo ime neznano, je bil krščen na ime Urban mučenec. Te kosti, katerih nobene ne manjka, je dal isti sestaviti v telo, s svilnatim zlatovezenim blagom obleči in po odhodu iz Rima prepeljati čez Jakin (Ankono) in Jadransko morje.

Ko je bilo sv. telo zloženo in oblečeno,

Komaj dospe dne 2. marca sv. truplo v hišo konzulovo v Jakinu in ljudstvo izve po vozniku, ki je odprl okence na zaboju, kaj je notri, ter pusti pogledati, napolni hišo in odlej vse dni do odhoda pričakujejo milosti po svetniku od Boga, katerih so tudi mnogi prejeli, kakor je o tem sporočil menovani konzul gospodu komendatorju v pismu z dne 4. marca. Gospod Bianchelli je, da bi tudi

sam bolj počastil svetnika, dal napraviti nad zabojem malo nebo, prižgati dan in noč svetilnico, po dnevu posebej dve voščeni sveči; razdal je ljudem potem tudi več tega olja in v olje pomočene pavole.

Ko je videl tudi škofov generalni vikarij (namestnik) toliko ljudstva vreti skupaj, je odredil, da naj se vrata ne puste več odprta in naj, ako hoče Bianchelli sveto truplo čaščenju izpostavljen imeti, stori to v cerkvi, za kar so se ponudili tudi ondi bivajoči očetje Filipinci. Ta pa, v takih rečeh skušeni mož, boječ se, da sv. trupla ne bo več dobil nazaj, ni hotel sprejeti njihovega predloga, ampak je hišna vrata doma zaprl, vendar pa na skrivnem civilne osebe puščal noter.

Izmed milosti po sv. truplu v Jakinu skazanih ni tu mogoče nobenih posamezno omeniti, razen tega, kar je razvidno iz pisem gospoda komendatorja in konzula. Le-ta zagotavlja v pismu z dne 11. marca, da je sv. mučenec, dokler je bilo njegovo truplo v Jakinu v hiši Bianchellijevi, storil več raznih čudežev, ko jih je veliko ozdraveilo, ki so se pomazali z oljem iz goreče svetilnice pred svetim truplom. Nekateri izmed teh so trpeli poprej hude bolečine, drugi so imeli odprte rane, ali so jih oči bolele ali so imeli kako drugo bolezen, katere so bili rešeni, ko so se svetniku priporočili, ali so potolaženi odšli. O tem spričujeta tudi dva srebrna darova: srce in oči, dvojnat cekin in Inocencijev tolar na traku, kar je bilo od ondot poslano semkaj s sv. truplom. Vendar se pričakujejo iz Jakina obširnejša in popolnoma zanesljiva poročila o tam izkazanih milostih, če jih bo le mogoče dobiti, ker se je največ milosti skazalo na revnih in siromašnih ljudeh. — (Glej predzadnji del spisa!)

Dne 15. marca so sv. truplo položili na ladjo Vincencija Romani, ki kot pobožen mož, čuvši o milostih v Jakinu, ni hotel nikake prevoznine in nič olja za luč od g. Bianchellija, ampak je vse prepeljal in storil brezplačno, da pride sv. truplo v Trst, kamor je dne 31. marca dospelo srečno. Tisti večer pa ga zaradi prevelikega navala ljudstva z ladje v hišo trgovca Martina Demšar, na katerega je bilo naslovljeno, niso mogli izkrcati, ampak šele naslednje jutro.

Od jutra 1. aprila do poldneva naslednjega dne, torej v tako kratkem času, je, ka-

kor zatrjuje imenovani Demšar v svojem pismu z dne 2. aprila, 6000 oseb prišlo počastiti sveto truplo v njegovo hišo in sta se tam zgodila že dva čudeža, o čemer hoče več povedati drugič. Ko se je posvetoval pri škofu Petaziju, kako naj se sv. truplo prepelje do Ljubljane, je le-ta kot častivec sv. trupla ukazal, da ga nese šest duhovnikov iz mesta, dvanajst drugih pa naj ga spremlja z gorečimi bakljami. Tako primerno je bilo sveto telo vzdignjeno in potem ga je spremljal duhovnik do Ljubljane (in v Komendo) imenom Frančišek Bajardi.

Pri tem ni zamolčati, da je v Trstu poleg nekaj miloščine dvojce srebrnih src, srebrna noža, nekaj svetinjic, lesen stolček s privezano pločevinasto nogo, in par bergelj prišlo kot zaobljubljeni dar.

Med potom od Trsta proti Ljubljani je hotel Bog po sv. truplu naslednjo milost skazati v Senožečah, kakor jo je ondotni župnik Andrej Daniel Garzaroli v večjo verodostojnost te zadeve sam lastnoročno sporočil dne 17. maja.

V Senožečah postavijo sv. truplo v cerkev. Med drugimi privedejo svetnika počastiti tudi Luka Gregorič (Belina), ki se do tistega večera ni mogel skoraj nič po koncu držati. Kmalu začuti, da mu je lažje in od dneva do dneva se mu je boljšalo tako, da je mogel brez posebnih težav hoditi v larno cerkev k sv. maši. To milostno pomoč, pravi imenovani župnik, je brez pomisleka in z dobro vestjo pripisati posebni priprošnji častitljivega svetega mučenca.

Ko pride slednjič sv. truplo dne 13. aprila v Ljubljano, polože ga v hiši trgovca Antona Marinar. Spet ljudstvo trumoma vre skupaj svetnika počastiti ter mu darovat obilno miloščino, dokler naslednje — cvetno — nedeljo, 15. aprila, po odločbi gospoda župnika komende sv. Petra sv. trupla na vse zgodaj ne vzdignejo ter odpeljejo v župnijo ob spremstvu komendske duhovščine. Tu ga postavijo v posebno sobo. Prihaja pa silno ljudstva, tudi veliko romarjev iz zelo oddaljenih krajev, svetnika počastiti, da noben dan ne mine brez tujcev, ki so prinesli obilne miloščine, veliko voščeni daril vsled obljube. Saj pa je Bog tudi pobožnemu ljudstvu po bogati priprošnji sv. trupla skazal mnogo milosti.

(Dalje.)

Vojska Marijine družbe.

(Dalje.)

4. Ena glavnih nalog vsakega vojskovodja je, da previdno tipa svojega sovražnika na raznih mestih toliko časa, dokler ne spozna, kje je najbolj šibak, kje bi bil odpor najmanjši, da more potem z uspehom napasti sovražne postojanke.

Že zgoraj smo rekli, da enako postopa tudi najhujši človeški sovražnik, satan. Pozna človekovo najslabšo stran, t. j. nagnenje k hudemu, njegovo meseno poželenje. Njegova roparska vojska meri na sveto čistost. To želi uničiti in končati. Postopa pa silno previdno in ne sili, da bi priboril kar cel uspeh naenkrat. Načelo mu je: »Počasi se daleč pride.« In ako omaja tu prvo obrambno črto, ki je strah božji in vzame tam fort ponižnosti ali sramežljivosti, je že tudi zadovoljen. Vě namreč iz tisočletne skušnjee, da se je ta pot že nešteto krat obnesla in so mnogi izgubili najboljše, kar so imeli, t. j. čistost srca in mir vesti, še preden so se tega dobro zavedali.

In ti, Marijin otrok, se li zavedaš tega? Ti, Marijina hči, si li dovolj previdna in pazljiva, da te satan in njegovi pomočniki ne prevarijo na enak način? ... Vedi! Ako nisi ponižna v obleki in obnašanju, ako je izginila od tebe in te zapustila sveta sramežljivost — bojim se zate in prav zelo se bojim. Kreni nazaj, dokler še ni prepozno! ...

5. Ako gre v vojski na kakšnem mestu bolj slabo in se je bati, da bi sovražnik ne prodrl, pošljejo tja takoj svežih čet v ojačenje. Tudi se zgodi, da stopi višji poveljnik sam v prve vrste, na čelo svojemu

moštvu in jih z lastnim neustrašenim zgledom in navduševalno besedo vspodbuja k hrabrosti in vztrajnosti. Tako prizadevanje je kronano navadno z velikim uspehom in sijajno zmago. Malo število vojakov večkrat premagá sovražnika, ki je v veliki premoči. Ravno tekom te vojske smo o tem mnogokrat brali.

Tako mora biti tudi v naših Marijinih družbah, v Marijini armadi. Kjerkoli preti nevarnost in kaže slabo, tam naj poleg g. vodnika, ki vse stori v prid dobri stvari, ki osrčuje in vspodbuja k vztrajnosti, tudi predstojništvo, in sicer v prvi vrsti prednik in prednica, vrši natančno in odločno, a vendar z ljubeznijo vso svojo dolžnost. Noben trud ni prevelik, ko se gre za tako imenitno stvar. Tu veljajo pač pesnikove besede:

»Ne plaši se znoja, ne straši se boja!
Na délo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud ti nebó blagoslovil« (S. Greg.)

Prednik in prednica se morata vselej zavedati, da sta postavljena na čelo celi družbi, in sicer ne morda radi tega, da samo nosita ime prvega in da se morda radi tega še prevzameta. To bi bilo pogrešeno in nobeden tak, nobena taka ni vredna tega mesta, te časti. Pravičen in vesten vojskovodja varuje slehernega vojaka. Vsakemu njemu podložnemu mora biti pri srcu ista skrb, namreč blagor vseh in vsakega posebej. Tako je tudi v naših družbah. Vsak g. vodnik gleda na blaginjo vseh družbenikov in družbenic. Težko mu je po vsaki izgubi; vsem želi le dobro, vsem le srečo.

Zato tudi stori za Marijino družbo vse, kar je v njegovi moči. Enaka je tudi dolžnost predstojništva, popolnoma enaka in nič manjša. —

Veliko vlogo igrajo v vojski predstraže, opazovalni oficirji. Gorjé, ako predstraže spe ali niso dovolj čuječe! Neštetokrat se je to že nad vse bridko maščevalo. Kak polom tu pa tam, kolike izgube radi nemarnosti onih, ki so bili poklicani v prvi vrsti, paziti na premikanja sovražnikova in njegove napade.

In vi, predstojništva naših družb, si li izprašujete v tem oziru dovolj resno svojo vest? Gorjé, ako bi bila vaša brezbriznost in nemarnost kriva morebitnih izgub!...

V vojski se vedno in pridno patroljira. Nič manj ni to potrebno v naši vojski. Na nože torej! Kot zvesti čuvaji storite svojo dolžnost! Pazite in branite nesrečo in sramoto od svoje družbe!

6. Najbolj občutno in usodepolno utegne biti v vojski pomanjkanje municije in živeža. Dober trën, ki stoji za bojno črto in preskrbuje armado z vsem potrebnim, je ravno tako važen, kakor moštvo v bojni črti.

Gorjé tudi Marijini družbi, kjer je premalo duhovnega orožja, premalo duhovne hrane. Velik nemški vojskovodja, general Hindenburg je rekel: »V bojni črti čutimo,

da pojema molitev v domovini.« In ako gre kje v Marijinih vrstah navzdol, ako je izgubljena ta ali ona postojanka in se krči število družbenikov in družbenic, ni li morda temu krivo pomanjkanje dušne hrane? ... Marijine družbe morajo biti v vseh časih in razmerah armade gorečih molilcev, pridnih in vztrajnih oblegovalcev obhajilne mize. In kdor je v večjih bojih in nevarnostih, brez te hrane nikakor ne bo zmagal; potrebuje je zato še prav nujno in neobhodno. In v resnici — je li tako? Ni li morda ravno narobe? Morda so sovražni napadi in nevarnosti vedno večje, odpor pa vedno manjši, obramba vedno šibkejša? Morda se celo iz raznih ozirov že zane-marja molitev, opušča pogosto sv. obhajilo, ki bi moralo biti ravno v takih razmerah vsakdanje? In ve, Marijine družbe, ki morda še niste tako huđo izpostavljene hudobnim napadom, se li zavedate svoje dolžnosti, moliti za vse družbenike in družbenice širom naše Slovenije? Nima li Marijina družba ravno tega posebnega namena, da so družbeniki in družbenice eden drugemu v pomoč? V družbah veljaj pravilo: »Eden za vse, vsi za enega!« Spominjajte se torej v svojih molitvah in posebno pri sv. obhajilu onih, ki imajo prestati največje boje in skušnjave! (Dalje.)

Padlim v spomin.

Vzor-mladenič — mrtev!

† Ernest Mlakar.

Zopet — eden! In — kakšen! ... Ernesta Mlakarja ni več, — zlatega mladeniča! ... Kdor ga je poznal, kako bi ne zaplakal nad njegovo smrtjo!...

»7. marca 1916. Pustni večer — pepelnična noč! Gregorčičeva »V pepelnični noči« mi prihaja na misel... Tiste trumel! Vse zaznamovane v smrt! Jutri pojdem k pepeljenju — morda zadnjikrat. Spomni se človek, da prah si in v prah se spremeniš!«

S temi besedami je dovršil Ernest Mlakar svoj zadnji dnevnik, ki nam je ohranjen. 8. marca t. l. je hitel v Admontu v cerkev, kjer je bil zaznamovan tudi on —

za v smrt. Njegove slutnje so se uresničile: šel je k pepeljenju zadnjikrat...

Bilo je 16. avgusta 1916 okrog 3. ure popoldne. Lahi so ljuto obstreljevali avstrijske postojanke. Mlakar si je postavil — tako piše njegov tovariš — na rob strelskega jarka Marijino podobico in se popolnoma mirno vsedel in pisal. Padale so mine in granate v njegovo bližino, a Ernest je pisal mirno naprej morda svoj dnevnik, morda svojim dragim... Naenkrat pa prileti v njegovo kritje 15 cm granata in ga zadene ravno pod plečami. Ernesta Mlakarja ni bilo več...

Tam na hribčku 171 pri Gorici spi zadnje spanje. »V zemlji domači, v predragi deželi, ki jo je ljubil presrčno ves čas; V k'teri očetje so naši sloveli, ktera zdaj ima grob komaj za nas.« Lesen križ z napisom znači kraj, kjer so z Ernestom zakopane naše nade...

Da, naše nade, — brez vsakega pretiravanja! Kaj smo — človeško govorjeno — zgubili z Ernestom Mlakarjem, ve, deloma vsaj, samo tisti, ki ga je poznal. Rojen 9. januarja 1897 v Divači na Primorskem, je prišel v gimnazijo v Celje, nato pa je bil sprejet v dijaški dom Misijonske družbe v Ljubljani, kjer je ostal do 15. oktobra 1915. Ves čas je bil odličen dijak; samo v enem predmetu je imel dvakrat »dobro«, sicer vse prav dobro, dvakrat celo v dveh predmetih s pripombo: prav dobro pri odličnih uspehih. Bil je zelo nadarjen, a zraven tudi čudovito vesten. Toda, kar je glavna stvar: bil je korenito kreposten in resnično pobožen. Znal je sicer svoje kreposti skrivati, a popolnoma jih ni mogel prikriti, ker zunanost je vendarle odsev notranjščine. Vsak, kdor ga je poznal, se je čudil njegovi dušni lepoti. Neki g. župnik je dejal o njem: »To je živ Alojzij.« In neki drug župnik mi je pisal: »Bojim se, da Ernesta ne dobite več nazaj. Zrel je za nebesa.« Ko se je seznanil na svojem vojaškem bivališču z duhovnikom tistega kraja, mi je ta pisal: »Neizrečeno sem vesel, da sva se z Ernestom seznanila; tako blagega srca nisem še našel. Anima candida. (Čista duša.) Bog nam ga ohrani!« In ko je padel, mi je pisal njegov sošolec: »Vesti, da je padel Ernest, oni Mlakar, do katerega sem imel vedno spoštovanje, katerega sem tolikokrat občudoval zaradi njegovih lepih lastnosti, njegovih čednosti, čeravno tega nisem na zunaj kazal, kar verjeti nisem hotel in vedno sem pričakoval preklica.« Njegov profesor je sporočil njegovo smrt z besedami: »Mlakar je v nebesih. Kdo bi naj bil, če on ne!« Tudi pri vojaki-

so zapazili njegovo čednost; saj je pisal stotnijski poveljnik materi: »Njegova izguba je tem britkejša, ker si je s svojim mirnim in ljubeznivim obnašanjem pridobil ugled in spoštovanje pri predstojnikih kakor pri tovariših.« Ko je prišla vest o njegovi smrti, je domači gospod župnik v pridigi omenjal njegovo krepostno življenje in dejal: »Pet let sem ga poznal, a ne morem se spomniti le ene napake, ki bi jo bil na njem zapazil.« — Isto izjavlja tudi pisec teh vrstic. Poznal sem ga tudi pet let, a ne morem navesti niti ene napake, ki bi jo bil morda premišljeno storil. In vendar se ta Ernest v svojih otroških letih ni razlikoval od drugih otrok; kreposti si je sam pridobil z lastnimi napori in z molitvijo.

Vsa lepota njegove plemenite duše pa odseva iz njegovih zapiskov in dnevnikov, ki je imel shranjene v kovčku. Ne moreš jih brati brez občudovanja; pri nekaterih ti stopijo gotovo solze v oči. Tako živahen po naravi, tako nadarjen, venčan z uspehi v šoli, ljubljenec vseh, in vendar se ima za najslabšega izmed vseh, najljubši njegov izraz, s katerim se obrača do Marije, je: »Tvoj revni suženj Ernest.« Kot kristal čista duša, vedno objokuje svoje grehe, se posti in sprejema vse težave in napore, da zadostuje za svoje grehe. Človeku, ki to bere, se vsiljuje misel: Oh Ernest, ti boš enkrat moj sodnik in sodnik tistih, ki so ti tako malo podobni v čednosti, a še mnogo manj v pokori! —

Toda, kdo bi mogel v nekaterih besedah popisati vse vrline blagega † Ernesta. Na prigovarjanje od več strani bo po novem letu izšel v »Bogoljubu« obširnejši življenjepis † Ernesta. Srčno je želel postati misijonar, a njegova želja se žal ni uresničila. Naj misijonari vsaj s svojim zgledom, zlasti med dijaki, in naj se izpolni besede sv. Pavla: »Defunctus adhuc loquitur.« (Tudi mrlič govori.)

† Gust. Tišlarič.

Koliko žrtev zahtevaš, o vojska, izbiraš pa rada najboljša! Na oltar za domovino je položil svoje mlado življenje tudi naš nepozabni, vsem priljubljeni in vzgledni mladenič Gustav Tišlarič iz Zerovinec pri Svetinjah. Ravno je preteklo eno leto, da je odšel na bojišče. Vsi, kateri smo ga poznali, smo občudovali njegovo pokorščino in ljubezen do staršev. Bil je tudi zvest član Marijine družbe in cerkveni pevec. Na dan odhoda je pokazal svo-

jim znancem Marijino svetinjico z navdušenimi besedami: »To je ona, katera mi daje pogum, da me bo varovala in mi lajšala bridkosti v najhujših težavah.« Rekel je tudi: »Kot Marijin sin sem na vse pripravljen.« Njegova pot je bila v cerkev, k pevskim vajam, potem domov. V nobeno slabo družbo ni zahajal. Vedno pa je bil veselega obraza; bil je vsakemu prijazen in čeravno je imel mnogo prijateljev, vendar ni rad ž njimi občeval, samoto je ljubil. Njegovo lepo vedenje nam je

kazalo, da še biva v njem nepokvarjeno čisto srce. Iz njegovih ust ni bilo slišati nobene kletvice in v njegovem srcu nobenega sovražstva. Bog ga je v svoji neskončni modrosti poklical naglo k sebi. Smrt nas je ločila, smrt nas bo združila!

† **Janez Hočevnar.**

Zopet je eden naših mož legel v prezgodnji grob. Dne 18. julija nam je sporočil bojni tovariš z ruskega bojišča, da je dne 9. padel njegov prijatelj Janez Hočevnar iz Podpeči, župnije Dobropolje. Od doma se je poslovil 15. decembra 1915. Od tam je večkrat pisal svojim domačim, jih tolažil: če Bog dá, se bomo že še videli. Toda Bog ga je v svoji neskončni modrosti poklical k sebi. Družina je izgubila svojega skrbnega očeta. Njegova pot je bila v cerkev in domov. Ljubil je svoj domači kraj. Vedno je bil veselega obraza. Vsaka poteza

† **Ernest Mlakar**
v starosti 15ih let.

na njem je kazala, da je bil usmiljenega srca. Solze točijo njegovi dragi za njim, a tolaži naj jih misel, da je on srečnejši od njih. Zapusča žalujočo ženo in četvero otročičev. Bodi priporočen v molitev!

† **France Vrhnjak.**

(Prijatelju v spomin.)

Kraljica vojnih trum, katere varovanec in vnet častilec si bil preje, Te je sprejela 3. septembra pod svoje okrilje. Gotovo si kljuboval sovražnemu navalu kakor hrast na gori, saj si bil vojak domačega spodnještajerskega železnega pešpolka, a ni ti bilo usojeno, da se vrneš zdrav k domačim. Torej počivaj mirno, srce blago, grom topov Te naj ne moti v večnem snu. Ohranili Ti bomo blag spomin! Počivaj v Bogu!

† **Janez Jeršin,**

infanterist 17. pešpolka iz Peščenjeka pri Višnji gori, je umrl v Beljaku v bolnišnici 8. maja. Rojen je bil l. 1897. Bil je priljubljen vsem in delal je čast fantovskemu stanu. Prejemal je rad sv. zakramente in ljubil svoje starše. Bil je dober in tih mladenič. Njegova izguba je bridko zadela njegove tovariše, a še hujše njegove domače.

† **Henrik Pleterski,**

rojen l. 1896., bil vrl mladenič in zvest ud Marijine družbe, ljubljen in spoštovan od staršev in cele župnije. Padel 18. avgusta v Galiciji.

† **An'ron Selinšek,**

blag in priljubljen mladenič iz Št. Vida pri Ptuj, izdihnil svojo blago dušo 28. oktobra 1915.

† **Vincenc Hribar**

od Sv. Trojice pri Mokronogu. Dober dečko, padel na italijanskem bojišču 20. junija 1916.

* * *

Sv. An'ron v Slov. goricah. Svoje mlado življenje je položil na oltar domovine blag mladenič **Franc Močnik** iz Brengove. Bil je zvest Marijin družabnik. Žalostno so peli dne zadnjega julija zvonovi ter oznanjali iz visoke line, da ne bje več tam na italijanskem bojišču njegovo blago srce. Hrabro se je bojeval skozi deset mesecev do dne 27. junija, ko mu je že zjutraj ob tretji uri sovražna krogla pretrgala nit mladega življenja, kajti zadela ga je naravnost v glavo in v par trenutkih je izdihnil svojo junaško dušo. Njegovi telesni ostanki počivajo na italijanski zemlji, pri mestu Asiago. Dragi France! Ne boš več veselo prepeval okrog svoje ljube rojstne hišice, v katero se je s Tvojo smrtjo naselila bridka žalost; pa upamo, da že uživaš tam gori v nebesih rajski mir, katerega na tem svetu nisi dočakal, ter poješ s svojimi tovariši ljubemu Jezusu in Mariji večno čast in slavo. Za Teboj, svojim edinim sinom žalujejo Tvoji dobri starši in šestero žalostnih sester Ti kliče:

Dragi bratec, sladko snivaj
brez trpljenja, brez ovir
tam pri Jezusu uživaj
večni pokoj, večni mir...

* * *

Gornja Radgona. Kakor povsod, tako tudi pri nas nam je nemila smrt pobrala že mnogo dobrih mož, vrlih mladeničev, ki so junaške smrti nekateri umrli na bojišču, drugi

pa vsled zadobljenih ran v bolnišnicah. In med temi je tudi vrli mladenič Alojzij Osojnik iz Hercogberga, star šele 19 let. Sovražna laška mina mu je dne 12. avgusta t. l. zadala štiri rane, za katerimi je dne 19. avgusta v bolnišnici na Tirolskem umrl. Pokopan je na kraju Monte Rever, t. z. Borgo, Tyrol. Za rajnim Lojzetom ne žalujejo samo domači, ampak vsak, kdor ga je poznal. Bil je ud tukajšnje Marijine družbe, mirnega značaja in vedno najraje le v krogu svojih domačih. Dragi Lojzek! Ljubi Bog, ki vse prav stori, te je k sebi sprejel.

Sedaj si pa že v nebesih doma:
tam Jezus Ti je krono däl.
Tam je tvoj pravi dom,
kjer večno srečen boš.

Mlad. Mar. družba v Dolenji vasi. Naša družba žaluje za padlim članom Jos. Merhar iz Prigorice. Padel je 6. julija t. l. na Cima Dodici, zadet od laške granate. To je prva žrtev naše mlade družbe, žrtev za nas velika, ker je bil pokojni izmed najboljših članov. Ko se je Mar. družba ustanovila, je prvi neustrašeno stopil pred oltar in z globoko resnostjo sprejel Marijin znak. Bil je vzoren član. Z bojišča je vedno pošiljal M. D. pozdrave in prošnje za molitev. Vzoren je bil v ljubezni do doma. Iz zadnjih pisem diha gorka želja po shodih Mar. družbe. Ni jih dočakal več; saj zdaj jih ne potrebuje, ko gleda Njo, ki jo učil se ljubiti je po shodih. Fantje tovariši smo priredili mrtvaško opravo

vilo s pretresljivim govorom našega voditelja. Dragi Jože! Nad zvezdami na svidenje!

* * *

Naznanilo uredništva.

Po vojski bomo izdali skupno v posebni knjigi opise najboljših mladeničev, udov Mar. družbe, padlih v tej vojski. Tiste, ki hočejo v tej knjižici priobčiti življenjepis katerega mladeniča, opozarjamo, da lahko že zdaj mislijo na to, oziroma kmalu določijo svoj opis. Sprejemamo pa življenjepise samó od gg. duhovnikov; ker le ti morejo dobro presoditi, katerega mladeniča je vredno opisati, katerega ne, in kaj je v njegovem življenju res hvale vrednega in važnega, kaj pa je postransko. Izbrati se morajo samo najboljši fantje in opis mora biti objektivni. Pošljejo naj se tudi slike opisanih fantov. Poleg življenjepisov najboljših mladeničev bodo v knjigi navedena imena vseh padlih družbenikov slovenskih z letnico in krajem rojstva, sprejema v družbo in smrti; a obširnejše opisani morejo biti samó vzorni. Ta knjiga bo kakor v spomin blagim umrlim mladeničem, tako v spodbudo, ogledalo in vzor živim — še v poznih časih. Poseben oddelek bo za dijake, poseben za druge fante. Največ prostora pa bo v knjigi prihranjenega za našega prebлага Mlakarja — tega angela...

Luč v razsvetljenje nevernikov!

S temi besedami je prerokoval Caharija, oče Zveličarjevega predhodnika, božji program, načrt za odrešenje človeštva. Poleg njega je v tistem trenutku stala Marija — že mati Odrešenikova. »Ti otrok,«

Razsvetlit nje, ki sedijo v temi in smrtni senci.
Luka II. 79.

tako je Caharija preroško nagovoril svojega novorojenega sinčka, »boš imenovan prerok, poslanec Najvišjega. Cel svet, vsi narodi sedé v temi, v smrtni senci, ti pa pojdeš kot poslanec božji oznanjevat, da

je prišel Vzhajajoči z višin, z nebes, da razsvetli nje, ki sedijo v temi in smrtni senci.« In ko je položila čez dobrih sedem mesecev pozneje Marija nebeško Dete v Simeonovo naročje, ga ta dvigne in zakliče: »Luč v razsvetljenje narodov!« Popolnoma ista misel, iste besede, ista slika, ki jo je v duhu gledal Caharija. — In Jezus je to resnico oblekel v isto podobo in iste besede: »Jaz sem luč sveta. Pojdite in učite vse narode!«

V srcih »Bogoljubovih« bralcev sveti ta luč, otroci božji, otroci luči smo. Pa mi se tega vse premalo zavedamo, še manj pa mislimo na one, ki še vedno sedijo v temi in smrtni senci. O, da bi bilo dano »Bogoljubovim« bralcem videti enkrat na lastne oči to temo, to smrtno senco: en sam pogled v poganovo dušo bi marsikoga navdušil če že ne za misijonsko delovanje, pa vsaj sodelovanje. »Odprite okno, da vidim luč,« je zaklical neki umirajoč bolnik. »Prinesite nam luč, prinesite našo srečo, dajte nam Boga!« bi zaklicali milijoni, če bi videli naše krščansko življenje, srečo naših src, sv. mašo, sv. zakramente itd.

Če že pri nas govorimo o zapuščenih otrocih, o ubogih grešnikih, kaj se pa godi med pogani! Nekaj ur po svojem rojstvu si že postal pri sv. krstu božji otrok, vse tvoje življenje in delo je že dobilo svoj cilj in svojo vrednost: glej, luč, poganško dete je še v t e m i. Ob krščanski zibelki kleči pobožna mati in moli za tega svojega in božjega otroka, ga prekrižava z blagoslovljeno vodo. Komaj si pa začel govoriti, je že sklenila tvoji ročici in pokazala proti nebu: »Naš Oče, ki si tam gori v nebesih« in molila je s teboj za te. Vidiš, luč? Poganško dete je še vedno v temi in senci greha. In kmalu potem se je začel hitro razvijati tvoj razum in v cerkvi in šoli si razen krščanskih staršev dobil dušnega pastirja. Kmalu si bil v vseh najvažnejših vprašanjih na jasnem: kaj je človekov namen, odkod si, kam gre tvoje življenje, kakšno vrednost imajo tvoja dela, katera so dobra, katera slaba. Vidiš, povsod luč,

jasnost, pogan ti pa na nobeno teh vprašanj ne more dati jasnega in resničnega odgovora. Kamor pogledaš v njegovi duši, kjerkoli hoče zvedeti njegov razum za nadčutni svet: tema. In če si ti nadnaravno življenje, ki si ga dobil pri sv. krstu, zapravljal, imaš sv. spoved, vse lahko popraviš v nekaterih minutah. In če bi nosil težo sto ali tisoč smrtnih grehov, še danes je lahko v tvoji duši raj, božje življenje. V poganški je smrtna senca, niti izvirni greh še ni odpravljen. In potem pride še toliko drugega povrh! Vemo, kaj so pogani poskušali in še poskušajo, da bi umirili strašno vest, da bi odpravili zavest: v duši smrt! Celo lastne otroke so položili v razbeljeno malikovo žrelo. Vidiš, zakaj je rekel prerok: V smrtni senci! — »Med nami Jezus bivaš,« pred nami stoji Zveličar in kaže na svoje Srce: »Poglejte, kako vas ljubi,« imamo vsakdanje sv. obhajilo, ob smrtni uri prihiti duhovnik: »Sprejmi brat, sestra popotnico našega Gospoda, Jezusa Kristusa, ki naj te obvaruje pred hudobnim sovražnikom in pripelje v večno življenje.« Pogan pa ni bil nikdar pri prvem sv. obhajilu, ne pri sv. maši in tudi umrl bo brez spovedi, brez sv. popotnice. Vidiš smrt! Živijo in umirajo brez Jezusa...

* * *

»Razsvetlit nje, ki sede v temi in smrtni senci!« To je naša naloga. Mi, ki smo na duši bogati, odrešeni, pomagajmo tem neumrjočim dušam do Boga! Apostoli, misijonarji na dan! Veliko se je na Slovenskem zgodilo za sv. misijone. Imamo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, pa tudi druga neslovenska misijonska društva so pri nas mnogo nabrala. Zakaj torej nova Misijonska zveza?

Iz treh razlogov. Prvič: če je bilo misijonsko delovanje in sodelovanje kdaj potrebno, je sedaj še prav posebno. V tej svetovni vojski so katoliški misijoni strašno trpeli. Že sedaj, ko je še prometna zveza tako omejena, slišimo od vseh strani o strašnem opustošenju misijonskega delovanja. Glavna opora zunanjih misijonov

je bila Francoska. Ta dežela je dala sveti Cerkvi največ misijonarjev in jih tudi največ podpirala. Sedaj so pa zaradi vojaške dolžnosti najboljše moči na bojišču, tako da so morale marsikatero misijonske postaje sploh prenehati, ali jih pa oskrbujejo zdelani in slabotni starčki, ki jih bo ta napor še prej pokopal. Na bojišču jih je že

je popolnoma uničeno, ker je vojska divjala tudi po kolonijah. Koliko trpijo n. pr. balkanski misijoni! Tudi v Mali Aziji in v Palestini so misijoni skoraj popolnoma uničeni, ker je Turčija njihove zavode zaplenila, francoske in druge nenemške misijonarje, ki so imeli tam večino zavodov, pa izgnala. O vsem misijonskem opusto-

† Vincenc Hribar.

† Anton Selinšek.

† Avg. Tišlarič.

† Henrik Pleterski.

† France Vrhnjak.

† Franc Močnik.

in še bo mnogo mladih misijonarjev padlo, ali postalo za naporno misijonsko delo nesposobnih. Misijonska semenišča so skoraj prazna: kako težavno bo nadomestiti izgube! Treba bo dosedanja semenišča zopet napolniti, razširiti in še novih postaviti. Imetje mnogih misijonov, ki so se popolnoma ali vsaj deloma sami vzdrževali,

šenju nam bo šele po vojski mogoče dobiti jasno sliko.

Tudi doma bodo po vojski sv. misijoni povsod prepotrebni, posebno še po krajih, ki so po vojski neposredno prizadeti, kakor Goriško.

Ljudje razkropljeni na vse strani, dušno oskrbovanje tako težavno in neredno,

dušne nevarnosti tolike; treba bo sv. misijonov, ko se vrnejo na dom. In vendar saj še cerkve ne bodo imeli, ko niti domov ni več; tako bi marsikatera župnija ne zmogla prepotrebne sv. misijona. — Koliko bo treba zato pomoči pri zunanjih in domačih misijonih!

Drugič imajo pri Misijonski mašni zvezi vsi udje razen navadnega plačila za sodelovanje pri apostolskem misijonskem delu še posebno osebno korist. Ta Misijonska zveza je obenem mašna zveza in, kakor je razvidno iz pravil, bodo vsi udje deležni v življenju in po smrti vsak dan zakladov sv. maše. In tudi to je zelo primerno za naš čas. Marsikdo ima vojaka na bojišču, ali pa je že padel, pa bi rad imel za njega kakšno sv. mašo. Naj ga vpiše v Misijonsko mašno zvezo, če je živ ali mrtev, pa se bo vsak dan za njega maševalo in obenem se bo podpiralo misijonsko delo. Z enim samim darom se stori naenkrat lahko več dobrega.

Tretji razlog, da se je ustanovila Misijonska mašna zveza v Ljubljani, je ta, da

Slovenci dosedaj nismo imeli nobene take domače ustanove. Če so bile dosedaj kakšne take zveze na Slovenskem, so bile to samo podružnice, ki so pošiljale naš denar na tuje in so se naši darovi vpoštevali le pod tujo znamko, pri uporabi tega denarja pa sploh nismo mogli ničesar določevati.* Zato so prevzvišeni ljubljanski knezoškof to zvezo še posebno priporočili in tako bomo v prihodnosti lahko pokazali tudi v tej točki na svojo delavnost in misijonsko navdušenost in podpirali tiste misijone, ki so nam najbolj pri srcu.

Bilo je že, hvala Bogu, dosedaj med nami precej misijonskega zanimanja, pa ga mora biti še več. Pri nas je gotovo še več apostolskih src: slovenski apostoli na delo, slovenski misijonarji na dan!

»Razsvetlite nje, ki sedijo v temi in smrtni senci!«

Tp.

* To velja o enakih ali podobnih mašnih družbah. O »Ingolstatski« mašni družbi pa, ki je pri nas tudi močno razširjena, se pa to ne more reči, ker naši duhovniki sv. maše te mašne družbe opravljajo doma.

Ur.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Slovesni ugovor sv. očeta Benedikta XV. zoper najnovejšo roparsko dejanje Italije, ki si je kratkomalo prisvojila častitljivo palačo Venezia v Rimu, je prav odločen in italijanski vladi gotovo neljub. Palača je bila sedež avstrijskega poslanika pri Vatikanu, zato so bile tudi pravice sv. očeta prizadete, ki mu jih jamči garancijska postava. Nameni Italije so se pokazali tudi v jako čudni luči dne 20. septembra, ko so se pojavile demonstracije proti papežu, dočim se policija ni ganila.

Redovniki-vojaki. Izmed redovnikov-bratov (kajti duhovniki-patri so oproščeni) je bilo v avstro-ogrski monarhiji poklicanih v vojno službo 1216. Od teh je bilo ranjenih 169; padlo jih je 68; povišanih in odlikovanih je bilo 219. Benediktinci so dali 40 vojakov; cistercijani

v Zatičini 5; trapisti v Rajhenburgu 31 (2 sta padla, 6 ranjenih); kartuzijani v Pleterjah 5 (1 padel); dominikanci 39; frančiškani 155 (padlo 13); od 155 jih je kranjska frančiškanska provinca dala 55, padla sta 2; minoriti 6; kapucini 106 (od teh štajerska provinca 30, padla 2); karmeliti 10; serviti 16; usmiljeni bratje 89 (padlo 6); jezuiti 69 (padla 2); lazariisti 56 (padlo 5); redemptoristi 108; Marijini bratje 70; salvatorijanci 29; posl. božje besede 54; kalasantinci 25; šolski bratje 198 (padlo 7); konvent najsv. Zakramenta v Bolcanu 27, v Budjejevicah 6.

Bogoslovna semenišča bodo imela povsod bolj pičlo število bogoslovcev. V Lincu imajo v prvem letniku samo enega gojenca; vsi njegovi tovariši (38) so v vojaških suknjah. V Solnogradu imajo v prvem letniku dva bogoslovca, v Ljubljani 6, v Mariboru

enega, v Celovcu nobenega. V nekaterih škofijah so prve letnike popolnoma opustili.

Posvet rusko-poljskih škofov. 12. septembra so se sešli v Varšavi pri ondotnem nadškofu rusko-poljski škofje iz Vladislava (Kališa), Plocka, iz Kielc, Sandomira, dalje odpisane iz Lublina, generalni vikarji iz Lodza in Seyna. V pozdravni brzojavki, ki so jo poslali sv. očetu Benediktu XV., izražajo ljubezen in edinstvo s poglavarjem sv. Cerkve.

Obrekovalci duhovščine na delu. Društvo katoliških duhovnikov za Tirolsko objavlja: V zadnjem času se širijo različne zlobne in izmišljene vesti o katoliški duhovščini na Tirolskem, tako n. pr. da je bilo nedavno obešenih na javnem prostoru 16 katoliških duhovnikov italijanske narodnosti na južnem Tirolskem zaradi veleizdaje. Slične vesti se širijo tudi po Koroškem. Da so vse te vesti zlobna izmišljotina, ni treba posebej povdarjati. Omenjeno društvo piše končno, da se mu naj javijo imena razširjevalcev takih in sličnih zlobnih izmišljotin, da dobijo zaslužen plačilo.

Nadškof Szeptycki, ki so ga leta 1914. spravili Rusi iz Lvova v rusko ujetništvo, ni umrl, marveč se sedaj nahaja pod posebnim nadzorstvom zaprt v samostanu sv. Evtimija v Kursku na Ruskem. Samostan sv. Evtimija je pod nadzorstvom pravoslavenga nadškofa Pavla, ki je znan nasprotnik katol. Cerkve.

Vojska na Sedmograškem je predvsem hudo zadela katoličane in katoliško stvar v tem obmejnem ozemlju. Zemljepisno so ogrski katoličani najbolj naseljeni v krajih, ki meje na jugu in na vzhodu proti Rumuniji; dočim je prebivalstvo notranjih pokrajin bolj razkolno in protestantovsko. Sedmograška škofija ima 16 dekanij; od teh je 8 popolnoma, 3 pa deloma izpraznjene. Večinoma se je morala umakniti tudi duhovščina; kljub temu je mnogo duhovnikov ostalo na svojih mestih; okrog 180 jih je pa, ki so prišli ob vse, kar so imeli. Tudi katoliških šol je največ v izpraznjenih krajih; prenehalo je vse. Za preprosto katoliško ljudstvo, ki je ostalo in ni bežalo, je tudi nastala velika nevarnost, da se oprime razkola zlasti zaradi tega, ker imajo razkolni Romuni isti obred pri cerkvenih opravilih.

Po domovini.

Balzam za potrta srca. Huda poskušnja je zadela velik del naših goriških sosedov: zapustiti so morali dom, deloma tudi premoženje ter iskati kot begunci zavetišča pri dobrih ljudeh, večkrat pa tudi skusiti trdosrčnost nepoznanih oseb. Višji pastir goriške nadškofije — sam pregnanec — čuti s svojimi ovčicami; zato jim je spisal pastirski list, poln gor-

kih, okrepčujočih besedi, ki bodo zatrla marksikatero solzo ter dale vsem poguma za vztrajnost in vdanost v božjo poskušnjo. Bog daj, da bi se kmalu izpolnila proroška beseda Jeremija, ki jo je nekoč spregovoril judovskemu ljudstvu v sužnosti: »Glej, dnevi pridejo, pravi Gospod, in vrnil bom ujetnike svojega ljudstva, ... vrnil jih tam v deželo, ki sem jo dal njih očetom ...«

Duhovniške zadeve s Koroškega. Za dekana dekanije Št. Andraž v Labudski dolini je imenovan vlč. g. p. Rajmund Kucharz iz reda očetov benediktincev, samostanski župnik v Št. Pavlu; za kn. šk. duhovna svetnika sta imenovana vlč. gg. p. Rupert Kummer iz reda oo. benediktincev in p. Benedikt Schluder iz reda oo. benediktincev v Št. Pavlu. Za drugega dekanjskega svetnika tinske dekanije je bil izvoljen vlč. g. dr. Jan. Arnejc, župnik v Žrelcu. Nastavljeni so vlč. gg.: Albert Müller kot provizor v Rojahn; Ign. Muri, mestni kaplan v Pliberku, kot upravitelj v Ločah; Mat. Vornik, kaplan pri D. M. na jezeru, kot provizor na Brdu; Šimen Kotnik, kaplan v Guštanju, kot namestni katehet v Velikovcu; Jakob Kalan, provizor v Gorenčah, kot upravitelj na Rudi; Jož. Dobrovc, župnik v Črni, kot provizor v Javorju. Prestavljeni so vlč. gg.: P. Juvenal Pichler, kaplan pri D. M. na jezeru, v Tinje; J. Dobernik iz Pliberka v Škocijan; Al. Rindfleisch iz Poreč v Solkovo.

Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Prestavljeni so sledeči čč. gg. kaplani: Ivan Alt iz Slov. Bistrice kot vikar v Ptuj; Franc Stermšek iz Št. Vida pri Planini kot prvi kaplan v Slov. Bistrici; Anton Medved iz Majšperga v Št. Vid pri Planini; Ivan Ogulin iz Št. Vida pri Groblnem v Majšperg; o. Gabriel Planinšek od Sv. Trojice v Ljubljano. — Č. g. Jožef Toplak, vikar v Ptuj, je dobil radi bolehnosti šestmesečni dopust.

Vojna sila. Te dni so iz zvonikov ljubljanskih cerkvâ snemali zvonove za vojno uporabo. Gledalcev, ki so nemo gledali ta nenavaden zgodovinski dogodek, je bilo veliko.

Nesreča. V Ameriki se je ponesrečil slovenski župnik Tomažin. Padel je skozi okno in obležal mrtev.

Za vojaškega duhovnika je bil poklican č. g. Fr. Krische, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Zaslužen priznanje. P. Longin Horák, predstojnik bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici, ki je bil od laške granate težko ranjen in se sedaj zdravi v ljubljanski bolnišnici, je prejel od Rdečega križa »častni znak II. razreda z vojno dekoracijo na traku hrabrostne svetinje«.

Marijine družbe.

Goriški dekl. Marijini družbi. Usoda je hotela, da se je morala družba vsaj začasno umakniti iz Gorice. Nekatere izmed vaših sester so jo bile zapustile že takoj ob pričetku italijanske vojske, druge pa tekom leta. Ne prve ne druge niso šle rade, ampak primorane vsled zunanjih okoliščin, ali ker so bile šole prenehale ali pa, ker so družine trumoma zapuščale sovražnemu ognju vedno bolj izpostavljeno mesto. Nekatere pa so vztrajale prav do konca in so junaško nosile težo in pezo vseh hudih dni. — Veste pa vse tiste, ki ste bile že prej zapustile Gorico, in tiste, ki ste bile ostale do konca, da je družba, kakor prej vedno, tako tudi ves ta čas delovala, in Bog bodi zahvaljen, uspešno delovala, bodi v lastno posvečenje s shodi, skupnimi molitvami, sv. obhajili itd., bodisi v družbeno korist in napredovanje, s tem, da ste si s pisano, tolažilno in bodrilno besedo krajšale daljavo, ki vas je ločila, in lajšale žalost in osamelost, ki se vas je v težkih urah polotevala, bodisi v občo korist z mnogim karitativnim delovanjem. — Kakor pa ste bile srečne, ko ste bile še vse skupaj, kakor je vaša družba pozneje do zadnjega dneva kljub vsem različnim nevarnostim stremila za tem, da vestno vrši svojo nalogo in vzdržuje zlasti zvezo med prisotnimi in odsotnimi družbenicami, tako naj vas tudi v bodoče do trenutka, ko se boste zopet vse zbrale k zahvalni pesmi v priljubljeni družbeni kapeli sv. Antona, družji nerazrušna, dasi sedaj, ko ste razkropljene po vsej Avstriji, skoraj nevidna vez. Vez pa, ki jo imam v mislih, bodi pri nas vseh zavest, da ste in hočete ostati po življenju, po mišljenju in po prepričanju Marijine hčerke. Ta zavest vas združuj, dasiravno vas daljave ločijo! — Ali bi ne bilo žalostno, če bi v tem pogledu sedaj nastala pri katerikoli kaka sprememba na slabše? Ali bi ne bilo obžalovanja vredno, če bi le ena izmed vas, ki vas je bilo 500, poleg drugih nesreč, ki so nas zadele od 1914 sem, zadela še ta nesreča, da bi namreč lahkomišelnost in nepremišljeno zapustila zastavo Marijino, pod katero in od katere je do sedaj prejemale toliko veselja, tolažbe in poguma? Marijina zastava naj prav sedaj plapolna nad vami; zlasti sedaj se oklenite Marije, ko ste mnoge zapuščene, same, morda brez odkritosrčne prijateljice, primerne tovaršije! — Dasiravno je vodstvo prepričano, da ste že same vse potrebno ukrenile in da veste, kaj vam je storiti, da boste tudi v tujini živele po družabnih pravilih, Vem hočem vendarle podati za čas razkropljenosti sledeče migljaje

in nasvete. — Tiste, ki se še niste, prijavite se čimprej najbližji družbi in prosite, da vas sprejmejo vsaj za hospitantinje. (Potrebne izkaznice vam pošljem.) Če bi ne bilo v bližini družbe, opravljaj vsaka sama zase zvesto predpisane pobožnosti; ne pozabi obnoviti 8. decembra posvečenja. — Vse brez izjeme darujte (poleg mesečnega sv. obhajila) mesečno eno sv. obhajilo po namenu goriške družbe. — Po možnosti nadaljujte vsakdanje obiske pred Najsvetejšim, (če tuptam ne morete v cerkev, opravite ga duhovno doma); enkrat na mesec podaljšajte ta obisk v uro češčenja. — Ne pozabite obhajil in molitev za umrle družbenice! — Medsebojni stik nadaljujte s tem, da si včasih med seboj pišete, da naznanite druga drugi (zlasti prednici in odbornicam) svoje bivališče. — Po potrebi se svobodno in brez strahu obrnite tudi do voditelja, ki sedaj stanuje v Ljubljani, Dr. Zarnikova ulica 19. — Bog z Vami vsem! — Vaš voditelj.

Marijini družbi kómenski. Preljube! Tudi nas je zadela osoda, kakor tisočero drugih: nenadno je bilo treba pobrati svoje stvari, zapustiti svoj ljubi dom in oditi v mrzli svet! Nismo se mogle posloviti, ni bilo časa še enkrat prijateljsko si stisniti roke, — razkropile smo se, da ne vemo česar druga za drugo. Srčno me bo veselilo, ako mi sporočite, kje je ena ali druga; upam, da se večina Vas nahaja na Kranjskem, da Vam ni bilo treba v barake. Najsi pa bomo že tu ali tam, veže nas ista vez ljubezni in ista Mati milosti, ki je skrbela za svoje otroke v njih domovini, jih bode pozabila toliko manj v tujini, kjer še bolj potrebujejo Njene pomoči. Izkažite se vsekdar in povsod zveste Marijine hčerke in katere imate priliko, pridružite se Marijini družbi v kraju, kjer stanujete sedaj! Dobra dekleta imajo povsod radi. — Ne tugujte nad svojo nesrečo, kajti prišel bo dan, vstajenja dan, in takrat se bomo vrnile zopet na solnčni Kras in z novo vsmo in hvaležnostjo se bomo oklenile zopet naše nebeške Matere in se zbirale pred Njenim oltarjem. V Mariji pozdravlja iskreno vse sestre, enako tudi prednico gabroviške Mar. družbe Vaša Josipina Pavli, sedaj v Mengšu.

Marijini družbi iz Bilj! Drage sestre! Ravno smo imeli pripravljeno poročilo, da bi poročali v »Bogoljubu«, kako se naša družba ob fronti giblje. Res lepo se je razvijala in napredovala. A prišel je žalostni dan, ko je bilo treba vse zapustiti: zapustiti našo domovino, zapustiti našo lepo cerkev in tako ljubljani oltar Matere božje, ki smo ga s tolikim veseljem kinčale, ob katerem smo se zbirale

in prepevale mile Marijine pesmi. Kdo se ne bo z ginljivostjo spominjal zadnjega sprejema, ko je 48 deklet in 17 deklic ob sklepu šest-nedeljske pobožnosti sv. Alojzija obljubilo zvestobo Mariji in Jezusu! Marekaterega je do solz ganilo, ko so dekleta med gromenjem topov tako odločno obljubile zvestobo nebeški Materi! Ravno ta slovesni dan je kakor za praznično veselje sovražnik obstreljeval Bilje in okolico, a vendar hvala Bogu in Mariji, vsa slovesnost se je izvršila brez nesreč! — Imeli smo razne odseke: Evharistični je prav pridno vršil svojo dolžnost. Res v velikem številu so članice pristopale k nedeljskemu in vsakdanjemu sv. obhajilu. Cvetlični odsek je z vso požrtvovalnostjo krasil Marijin in druge oltarje. Tudi bolniški odsek je hvalevredno vršil svojo nalogo. Ravno smo ustanovili tudi abstinenčni krožek, kateri je obetal veliko sadu, a žalibog vse je sedaj končano. Bilo je vse tako lepo pripravljeno in vedno smo se posvetovali, kako bi družbo zboljšali. Mesečnih shodov smo komaj čakale. Z veseljem smo sprejemale goreče in dobre nauke č. g. voditelja, kateri so nam povsod z nasvetom in delom pomagali. Velika je bila naša družba in vedno je napredovala, a sedaj je razkropljena po vseh delih Avstrije. Kaj pa hočemo? Drage sestre! Kjerkoli ste, molimo k naši ljubi nebeški Materi, da nam izprosi zaželeni in srečni mir, da se zopet vrnemo v našo domovino, v lepo Goriško. Ostanite zveste Njej, kateri ste obljubile zvestobo! Še enkrat Vam kličem, drage sestre: Ostanite trdne, in kjerkoli ste, bodite v čast naši družbi, kakor smem s ponosom trditi, ste bile doma! Priporočam Vam tudi, da si priskrbite in pridno čitate »Bogoljuba«! Z ljubljenim sinom nas blagoslovi, Devica Marija! Pristrčno Vas pozdravlja Vaša tajnica.

Marijina družba pri sv. Jakobu v Ljubljani. 5. septembra smo imele duhovne vaje, ki jih je vodil preč. gosp. Janko Cegnar. Ob sklepu duhovnih vaj, na praznik Rojstva bl. D. M. je bil slovesen sprejem novih članic. — Prizadevamo si, da delujemo kolikor je mogoče v apostolskem duhu. Nabralo se je med članicami 140 K za »Patronat sv. Vincencija«, 277 K za Rdeči križ. V društvo »Dobrodelnost« je pristopila družba kot ustanovni član. — Shode imamo v svoji dvorani, kjer smo si postavile oltar s kipom Brezmadežne. Poročale smo tudi k dobrovski Materi božji. Do sedaj imamo evharistični in abstinenčni odsek. V slednjem nas je v I. stopnji 19, v drugi stopnji ostale. Na »Bogoljub« nas je naročenih 52. V naši družbi je umrla zgledna članica Rozalija Gregorin, ki se je tudi v oporoki

spomnila Marijine družbe z lepo vsoto 150 K. N. v m. p.!

Z Blok. »Fant vesel bod', korajžen!« Tako nekako se je glasilo pri nas v nedeljo dne 15. oktobra. Bil je zares lep dan, dan Marijinega slavlja. Saj je veljal predvsem našim fantom, za katere se je ustanovila Mar. družba. Skupno sv. obhajilo Mar. vrtca, dekl. in mlad. Mar. družbe je vtisnilo takoj zjutraj dnevu svoj praznični značaj. Govori celega dneva so merili vsi na nedolžno, čisto, trezno življenje mladine in ljudstva sploh. Popoldne se je slavnost pričela s sprevedom Mar. družb iz kaplanije v cerkev, kjer sta paradirali zastavi naše dekl. družbe in mlad. družbe iz Begunj, ki sta se v velikem številu odzvali našemu vabilu. V svojem slavnostnem govoru je pokazal g. govornik fantovsko nprav v vsem svojem mladostnem veselju in pogumu, katera naredita fanta v Mariji srečnega in zadovoljnega. Po govoru je bilo sprejetih 45 naših mladeničev v Marijino družbo. Sprejel jih je g. urednik »Bogoljuba« v spremstvu č. gg. Jož. Klemenčiča, kaplana iz Starega trga, p. Vladimira od Nove Štife in domačega voditelja. Po slavnosti smo se še enkrat zbrali v društveni sobi, kjer je med petjem in med nagovori dež. poslanca in župana g. Fr. Drobniča in g. urednika prehitro minul čas, ko smo se poslovili od vrlih Meniševcev. Ta dan je bil izvanredno krasen, topel jesenski dan, ki se ga je veselilo sleherno srce; bil je dan nepozabnega spomina, dan novega življenja za naše fante!

Trdno kot skala
družba bo stala.
Močna kot hrast —
neče v propast.

Dekliška Marijina družba v Školji Loki in vojska. Če pravi pregovor, da stoji svet na prošnji, se to uresničuje v vojski bolj kot kdaj prej. Tudi Marijine družbe morajo v vojski veliko prositi, ne zase, ampak za svojega bližnjega. Tako so tudi naše družbenice takoj po začetku vojske začele nabirati denar, da so ž njim, pa tudi iz svojega, nakupile platna in volne ter šivale perilo in pletle nogavice in zimske obleke, ali pa so tudi kar nakupljene nogavice dajale domačinom, ki so odhajali v vojsko. Za ranjene vojake so pobirali tudi drugi, a družbenice same so nabrale nad 300 K. Trudile so se tudi za te, ki so ostali doma. Tako so namreč za Patronat Vincencijeve družbe nabrale do 700 K v letu 1916. Ko se je zopet »Posredovalnica za goriške begunce« začela s prošnjami obračati do dobrih src, naj darujejo obleke, so šle družbenice takoj na delo in nabrale 10 velikih zavojev vsakovrstne

obleke, moške, ženske, otroške, spodnje in zgornje, pokrival in obuval, postelnega perila in odev, skupno nad 1800 kosov. Žrtvovale so čas in trud, da so ves teden popravljale, kar ni bilo takoj porabnega. Odposlalo je obleko županstvo. Sama pa je družba odposlala 100 K denarja, ki so ga nekateri dajali mesto obleke. Skupno je bilo torej doslej v vojnem času nabranega: v blagu okoli 12 zavojev, v denarju okoli 1100 K. Koliko je na znotraj družba delala, koliko je bilo duhovnih darov, to ve le Bog, ki naj bo vsem plačnik!

Št. Ilj ob Dravi (Koroško). Dne 1. oktobra je bila pri nas ustanovljena M. D. Ob 9. uri jutraj med sv. mašo smo imele skupno sv. obhajilo, popoldne ob 1. uri smo se zbrale v župnišču in tudi štiri sosednje Mar. dr.; šle smo v sprevedu v Marijino cerkev, kjer se je vršila pobožnost sv. rožnega venca. Č. g. kn.-šk. vodja M. D. dr. Arnejc so nam v lepih besedah pojasnili pomen M. D., nato so bile 3 na novo sprejete in 22 obnovljenih, ki smo že pred več leti vstopile v sosednje M. D., kjer smo sprejemale veliko lepih nauk in se navduševale za čast in slavo Marije, ki jo hočemo z božjo pomočjo širiti zdaj z naprejem tudi v naši župniji.

Rojan pri Trstu. Dne 8. septembra se je vršil sprejem novih članic v tukajšnjo Marijino družbo. Sedemnajst jih je bilo sprejetih v dekliško, pet v žensko. Vse novosprejete družabnice so se vestno pripravljale in upati se sme, da bodo ostale stanovite. Družbo je počastil s svojim prihodom tudi prevzvišeni gospod škof, ki je sam izvršil obred sprejema. Družabnice so sprejele svojega nadpastirja v Marijinem domu, nakar se je razvila procesija v župno cerkev. Tu je imel prevzvišeni krasen govor, v katerem je bodril Marijine hčere k takemu življenju, kakor ga zahteva namen družbe. Slovesnost v cerkvi se je končala s sv. blagoslovom. — Nato je priredila Marijina družba v svojem domu malo veselico. Uprizoril se je igrokaz v treh dejanjih: »Večna mladost in večna lepota.« Nato so igrale novosprejete družabnice burko v enem dejanju: »Luknja v namiznem prtu.« Tudi tukaj je prevzvišeni opominjal družabnice, naj ne zabijo živeti tako, kakor pričakuje in zahteva od njih nebeška Mati. Pohvalil jih je, ker se trudijo, da ohranijo slovo v družbi ter se posebno laskavo izrazil o družbenem pevskem zboru, ki je med posameznimi dejanji pel: 1. Pozdrav Prezvišenemu, 2. Slovo od domovine, 3. Pogled v nedolžno oko in 4. Divja rožica (dvospev). Družabnice! Poskrbele ste ob tej priliki za zunanji sijaj družbe, sedaj pa na delo, da bo tudi v srcu vsake izmed vas

vedno večji sijaj. Na delo v cdsekih, posebno v evharističnem odseku. Ne zabite, da brez pogostega sv. obhajila ne boste mogle vztrajati, še manj pa napredovati v čednostnem življenju.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Frančiška Rueh, Tržič, Gorenjsko.

Marija Papež, Brod pri Novem mestu.

Jožefa Zagvozda, Mokronog.

Micika Serec, Ormož.

Terezija Bojc, Dolenja vas pri Ribnici.

Frančiška Bojc, Dolenja vas pri Ribnici.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neki duhovnik, ki mu je vid zelo opešal, da bi po priprošnji prebl. Device Marije zopet zadobil zdravje oči. — Dva vojaka, da bi se zdrava na duši in telesu povrnila iz vojske. — Neka družina, da bi bila obvarovana nesreč. — Marijina hči za zdravje in vdanost v božjo voljo. — Neka žena svojega moža, da bi se srečno vrnil iz vojske. — Sestra svojega bratavojaka, da bi bil srečen in stanovit. — Neka žena svojega moža, da bi se srečno vrnil iz ujetništva, in za zdravje. — Marijina hči za zdravje živčne bolezni. — Neka družina v posebni potrebi. — M. H. svojega prijatelja, da bi bil obvarovan nesreč v vojski. — Neka oseba svojega že dolgo bolnega očeta. — Frančiška Košak za pomoč božjo v dušnih in telesnih zadevah. — Marijina hči, da bi se odvadila hude dušne navade. — Dvoje deklet, ki sta zašli na kriva pota. — Neka oseba za dar modrosti in strahu božjega. — Dve družini, v katerih vlada razdor. — Pijančevanju vdane osebe. — Sestra svojega brata, da bi prišel do spoznanja ter spolnoval četrto božjo zapoved. — M. Z. za mir srca. — A. G. svojo bolno mater ter za zdravje pri živini. — Neka slaboumna oseba. — Vse še ne uslišane prošnje.

Književnost.

Nedeljski evangelji s kratko naobračbo zlasti v korist krščanskim vojakom. Z dovoljenjem preč. kn. šk. lavantinskega ordinarijata z dne 2. aprila 1916, št. 1680. V Mariboru, 1916. V založbi kn. šk. lavantinske konzistorialne pisarne. — Pod tem naslovom so izšli po prizadevanju in na stroške nad vse se požrtvovalnega in za vojaške potrebe tli skrbnega in vnetega prevzvišenega nadpastirja lavantinskega evangelji za vse nedelje in praznike cerkvenega leta, h katerim je pridejana kratka razlaga in naobračba dočičnega evangelja. Vojaki, odtrgani od lepega

domačega cerkvenega življenja, nimajo žalibog v svoji težki službi milosti, da bi se mogli vsako nedeljo in sleherni praznik udeležiti službe božje in bi mogli slišati besede božje svetega evangelja. Zato bodo z veseljem pozdravili to knjižico, ki bo jim milo nadomestilo za nedeljsko prerojenje v domačiji in blago hladilo za njih upa, poguma in tolažbe potrebne duše. V lepem, preprosto domačem, jedrnatem slogu sestavljene naobračbe bodo močno pospeševale razumevanje svetih evangeljev tako, da bo beseda božja za naše vojake luč njihovim stezam in balzam njihovim srcem. Naobračbe so pa tudi občne vsebine in bodo vsakemu kristjanu prav dobro služile. — Vsega priporočila vredna knjižica obsega v mali žepni obliki 93 strani. Dobiva se v kn. šk. pisarni v Mariboru, zvezek po 25 vinarjev.

Alojzij Res: »Ob Soči«. Naš mladi pisatelj Alojzij Res je zbral svoje najboljše črtice, ki si jih je nabral kot poročevalec na goriškem bojišču, pod skupni naslov »Ob Soči«. Njegova poročila, ki so vzbujala splošno pozornost, so ponatiskovali še celo nemški in italijanski listi. Iz vseh gorko pisanih črtic veie plameneča ljubezen do rodne grude (pisatelj je rojen Gorican) in vse tvorijo važen zgodovinski dokument iz sedanjosti, za slovenski narod najvažnejše dobe. — Knjižica je izšla v založbi knjigarne J. Štoka v Trstu v korist goriškim beguncem in je namenjena najširšim slojem našega ljudstva. Cena ji je malenkostna: 60 vin. Zbirko krasi lepa naslovna risba, ki jo je narisal akademični slikar Fran Tratnik. — Slovenci, segajte po njej!

Trije reveži.

Neki pobožen župnik je imel navado, da je, kjer je le mogel, priporočil svoje »tri reveže«. Mislil je namreč uboge grešnike, umirajoče in duše v vicah. Primerna molitvica, ki naj bi jo verni kristjani ponavljali osobito sedaj okrog praznika Vseh svetnikov, je od papeža Pija X. priporočen vzdihljaj:

»Božje srce Jezusovo, spreobrne nesrečne grešnike, reši uboge umirajoče, oprostí revne duše v vicah!« (300 dni odp.)

Dobrodelnost.

S 6. novembrom otvori društvo Dobrodelnost od države odobreno in podpirano pletarsko šolo predvsem za invalide. Če imate pri vas kakega invalida, ki ga veseli pletarska

obrt tako, da bi hotel pri nji tudi ostati, prosimo lepo, prijavite ga ali naj se prijavi sam na Dobrodelno pisarno v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35.

Ako bi kakega drugega mladeniča veselila, naj se tudi prijavi. Pripomnimo, da se pletarski izdelki dobro razpečavajo in da imajo pletarji dober zaslužek.

Darovi.

Za kruh sv. Antona. »Vaa« 10 K; Tercija Tomc v Moravčah 5 K.

Za katoliške misijone. N. Kramar 1 K; Elizabeta Ober 10 K.

Za bolgarske misijone. Učenci deške ljudske šole v Trnovem na Notranjskem 8 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Peter Janc, župnik v Vodica, 9 K.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Marsikaj se lahko očita uredništvu »Bogoljuba«, to se mu pa ne more, da dela kak razloček med Kranjci in drugimi Slovenci, — kakor pravi neko očitajoče pismo: »nočete sprejemati naših štajarskih dopisov ampak večinom le kranjske«. Ta ie pa čisto iz trte izvita. Nam so vsi Slovenci brez razlike enako ljubi — lahko bi rekel, da je še več ljubezni do obmejnih Slovencev, ker so bolj ogroženi — in vsem enako radi ustrezemo, samo dopis mora biti tak, da je za rabo. Pri vojaku ni dosti povedati samo, kje je služboval ali se boril, ampak glavna stvar je, kako je živel. — Tudi to moramo povedati, da »Bogoljub« ne sprejema slik kateregakoli vojaka, ampak le takih, katerih življenje je bilo spodbudno; (če-tudi niso bili v Mar. družbi; onih pa vseh, ki so bili v družbi). — Ravnotako ne more sprejeti slike vsake umrle ženske, če je bila tudi nekoliko pobožna, ki jo kaka njena prijateljica pošlje; drugače bi se teh reči preveč nabralo in to nima pravega pomena. Doposlane fotografije se ne vračajo. — Tudi se ne sme zahtevati, da pride vsaka poslana stvar koj v prvi prihodnji številki. Danes se je zopet moralo odložiti mnogo dopisov.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vse naše naročnike, kateri izpremene svoje bivališče, prosimo, da naj nam sporoče poleg novega tudi vedno stari naslov. Prosimo, naj vsi b e g u n c i -naročniki naznanijo svoj sedanj in prejšnji naslov, drugače se jim list ne more doposlati.

ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

3. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) vsem, ki prejmejo svete zakramente in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca ter molijo po namenu sv. očeta; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

4. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

5. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obiščejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

12. Nedelja. Sv. Didak. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

13. Ponedeljek. Sv. Stanislav. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

15. Sreda. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

19. Nedelja. Sv. Elizabeta. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

21. Torek. Darovanje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi; b) udom »Dejanja svetega Detinstva«, če molijo obenem za razširjanje »Dejanja«.

24. Petek. Sv. Janez od Križa. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi danes ali v osmini.

25. Sobota. Sv. Katarina. Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Lenart Portomavriški. Popolni odpustek: a) tretjerednikom kakor 12. dan; b) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo rožni venec.

28. Torek. Sv. Jakob iz Jakinske Marke. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 12. dan.

29. Sreda. God vseh svetnikov treh redov sv. Frančiška. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 12. dan.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravno kar pričela razpošiljati družbene knjige za leto 1916. Cenjeni udje prejmejo letos naslednji književni dar:

1. Koledar za leto 1917.
2. Podobe iz narave, 1. zvezek.
3. Zgodovina slovenskega naroda, 6. zv.
4. Svetloba in senca. (Slov. Večernic 70. zvezek.)
5. Resnice za večnost. (Molitvenik.)

Družba se bo potrudila, da častiti udje prejmejo knjige kolikor mogoče hitro, ali po železnici, ali po pošti.

Letošnje knjige se bodo razposlale po sledečem redu:

1. Krška škofija.
2. Razni kraji.
3. Lavantinska škofija.
4. Ljubljanska škofija.
5. Goriška nadškofija.
6. Tržaško-koprška škofija.

Ker je vsled vojske promet na Goriško še vedno zelo otežkočen, prosimo vse čč. gg. poverjenike Goriške nadškofije, katerim je v sedanjih razmerah omogočeno prejemati tovarnega blaga, da nam po dopisnici naznaniijo, po kateri poti in na katero pošto v manjših (5 kg) ali večjih (do 20 kg) zavojih ali na katero železniško postajo naj jim pošljemo družbene knjige.

Vsak družbenik naj prejme svoje knjige v tisti župniji, v kateri se je vpisal.

Na poznejše izpremembe stanovanjske se pri tolikem številu družbenikov ni moglo ozirati.

Vsakemu zavoju so tudi priložene vpisovalne pole Družbe sv. Mohorja za prihodnje leto.

Stroške, katere so imeli čč. gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

500 K

1433

Vam plačam, ako Vasih kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1½, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5½.

Stotine zahvalnic in priznalic. **Potenje nog,** rok odpravi Ita-prašek. Cena 1½ K, 3 škatlje 3½ K. **KEMENY, Kaschan (Kassa) I.,** poštni predal 12/852, Ogrsko.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam dološlje — na zahtevo brezplačno. —

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
c. in kr. dvor. založnik Brůx št. 1552 (Česko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro K 7.—, 7.—, 8.—.
Vojno-spominske nikeln. ali jeklene ure K 11.—.
K 2.—: armadne radij. ure iz niklja ali jekla K 12.—.
M si vne srebrne Roskopi remont. ure s sidrom K 19.—.
K 20.—. Budilke, stenske in ure na stojalo v veliki
izberi po nizkih cenah. Žlečno pismeno jamstvo Po-
šilja po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razširjajte „Bogoljuba“!

Bogata zaloga

546

**šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev**

pri

Ivan Jax & sin

**Ljubljana,
Dunajska cesta 17.**

Liudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 50 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo K 800.000.—.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1915 23 milijonov kron.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemani:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno K 26.—

polletno „ 13.—

četrtletno „ 6-50

mesečno „ 2-20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natisk vsakojake
tiskovine od preproste do
najfinejše izvršitve.